

Miljøministeriet
Miljøstyrelsen

Vejledning til IPM-skema Version 3

Vejledning nr. 61

December 2022

Opdateringslog

Ver- sion	Dato	Ændringer	Ikrafttrædelse
1.0	01/02/2021	Første Vejledning (nr. 50) "Vejledning til IPM-skema" udgivet. Baggrund og gennemgang for udfyldelse af IPM-skema.	01.02.2021
2.0	01/10/2021	- Der er sket mindre justering og udbygning af tekster ved flere af IPM-spørgsmålene med henblik på at vejlede til yderligere implementering af IPM. - Spørgsmål 3 er ændret mht. beregning af sædskiftets evne til at forebygge skadedyr og sygdomme, hvor der nu udelukkende tages udgangspunkt i den senest dyrkede afgrøde angående overholdelse af karensspe-rioden.	01.10.2021
3.0	1/12/2022	- I spørgsmål 1, 2 og 3 er afgrødekoder er-stattet af forkortede navne på afgrøder. - Spørgsmål 3 er ændret, så der nu kun ind-går marker med afgrøder, der er relevante for visse skadevoldere. - Det udfyldte skema lagres i IT-systemet, så jordbrugeren kan se det i efterfølgende år. - Belastningstal i spørgsmål 11-14 vises nu med to decimaler mod før kun 1 decimal, og der gives kun point, hvis der er ændring på mere end 0,01 belastningspoint. - Bilag 3 er opdateret med yderligere afgrø-dekoder fra Fællesskema 2022 (en række græsser i omdrift er tilføjet) - Bilag 4 med virkemekanismer er opdateret, idet der er slettet aktivstoffer i tabellen, som ikke længere er godkendt. Der er indsat fodnote til aktivstoffer, der anvendes til ned-visning af kartofler - Tabel 5 er opdateret med afgrødekoder fra Fællesskema 2022 (en række græsser i om-drift er tilføjet) -	1.12.2022

Udgiver: Miljøstyrelsen

Redaktion: Miljøstyrelsen

ISBN: 978-87-7038-459-9

Indhold

Opdateringslog	2
1. Forord	5
2. Indledning	6
2.1 IPM-principperne	6
2.2 Formålet med IPM-skemaet	6
2.3 Bedrifter, der skal udfylde IPM-skemaet	7
2.4 Eksempler på bedrifter der skal udfylde IPM-skema	7
2.5 Bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema	9
2.6 Eksempler på bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema	10
2.7 Hvornår og hvor ofte skal IPM-skemaet udfyldes	10
2.8 Pointtildeling og lagring af skema i virksomhedens e-Boks	10
2.9 Kontrol og sanktion	11
2.10 Oversigt over IPM-spørgsmål	11
3. Beskrivelse af IPM-skemaet	12
3.1 Spørgsmål 1: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risiko for herbicidresistens?	12
3.2 Spørgsmål 2: Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?	14
3.3 Spørgsmål 3: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?	15
3.4 Spørgsmål 4: Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?	17
3.5 Spørgsmål 5: Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?	18
3.6 Spørgsmål 6: Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?	19
3.7 Spørgsmål 7: Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?	19
3.8 Spørgsmål 8 - 11: Valg af sprøjtemidler med lav belastning	20
3.9 Spørgsmål 12: På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?	22
3.10 Spørgsmål 13: Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?	22
3.11 Spørgsmål 14: Følger du op på, om en sprøjtning har virket?	24
4. Afslutning på IPM-skemaet	25
Bilag 1. IPM-principper	28
Bilag 2. Skærbilleder af IPM-skema med eksempler	29
Bilag 3. Liste over afgrødekoder for afgrøder, der defineres som afgrøder i	45
Bilag 4: Tabel med virkemekanismer for ukrudtsmidler	50
Bilag 5. Liste over afgrødegrupper, der anvendes til beregning af ukrudtsindeks	52

1. Forord

Alle lande i EU har forpligtet sig til at skabe de foranstaltninger, der er nødvendige for, at alle professionelle brugere af sprøjtemidler kan gennemføre principperne om integreret plantebeskyttelse (IPM) og sikre, at IPM-principperne bliver fulgt. Pligten følger af [EU's rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider](#) (Direktiv 2009/128/EF).

I tillægsaftale til Aftale om Pesticidstrategi 2017-2021, der blev indgået i januar 2019 mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Det Radikale Venstre, Socialistisk Folkeparti, Det Konservative Folkeparti og Liberal Alliance, er det anført, at der skal sættes fokus på forebyggelse af resistens, og at det skal sikres, at jordbrugerne anvender IPM-principperne. Af tillægsaftalen fremgår det, at der skal stilles krav om, at der bliver udfyldt et skema med et pointsystem på den enkelte bedrift, så det kan kontrolleres, om jordbrugeren anvender IPM-principperne.

Foranlediget af den politiske aftale er der udarbejdet Bekendtgørelse om pligt til anvendelse og registrering af IPM-principper ved brug af plantebeskyttelsesmidler (BEK nr. 1625 af 31/10/2020), og Miljøstyrelsen har udarbejdet et digitalt IPM-skema med pointtildeling for graden af anvendelse af IPM på bedriften. Det er et krav i bekendtgørelsen, at jordbrugere (med visse undtagelser) skal udfylde dette skema en gang om året.

Vejledningen er opbygget med en indledning, der forklarer baggrunden for IPM-skemaet. Der indgår en beskrivelse af, hvad IPM-skemaet indeholder, hvem der skal udfylde skemaet mv. Herefter følger en nøje gennemgang af alle de spørgsmål, der indgår i IPM-skemaet. Der er i vejledningen henvist til fire bilag, som findes sidst i vejledningen. Institut for Agroøkologi, Aarhus Universitet har været inddraget undervejs i udarbejdelsen af IPM-skemaet.

2. Indledning

2.1 IPM-principperne

Jordbrugere og alle andre, der anvender sprøjtemidler i erhvervsmæssig sammenhæng, skal følge principperne for integreret bekæmpelse, IPM-principperne, som er beskrevet i et bilag til EU's rammedirektiv om bæredygtig anvendelse af pesticider. Denne vejledning tager udgangspunkt i IPM-principperne, som de er formuleret i bilag 2 i Pesticidstrategien 2017-21, og disse indgår i bilag 1 til denne vejledning. For at følge IPM-principperne kræver det, at principperne bliver godt integreret i jordbrugerens beslutninger angående dyrkning af de forskellige afgrøder.

For at følge IPM-principperne, bør jordbrugeren desuden have stort fokus på at forebygge forekomst af ukrudt, skadedyr og sygdomme og derudover fx vælge lavest mulige doseringer og de mest skånsomme sprøjtemidler, der belaster miljø og sundhed mindst.

2.2 Formålet med IPM-skemaet

IPM-skemaet skal sætte fokus på, i hvilket omfang de 8 IPM-principper anvendes på bedriften.

Der er mange sammenhænge, hvor IPM-principperne på bedriften kan indgå, og den enkelte bedrift har individuelle hensyn at tage, når IPM-tiltagene skal indarbejdes.

IPM-skemaet skal ses som en måde, hvorpå jordbrugeren kan blive mere opmærksom på IPM-principperne og på, hvordan IPM-principperne allerede anvendes eller i øget grad kan indføres på bedriften.

IPM-skemaet vurderes at kunne udfyldes på gennemsnitligt ca. 15 minutter. I forbindelse med udfyldelsen af IPM-skemaet kan man overveje, om der inden for de emner, som de 14 spørgsmål omhandler, kan foretages justeringer på bedriften, hvormed man kan opnå en øget indførelse af IPM-principperne, som kan lede til et reduceret forbrug af sprøjtemiddel og en reduceret belastning af miljø og sundhed.

IPM-skemaet har fokus på de forhold, der betyder mest for sprøjtemiddelforbruget, herunder valg af afgrøderækkefølge (sædskiftet). På den baggrund har Miljøstyrelsen anmodet Aarhus Universitet om at udvikle et sædskifteindeks på baggrund af viden om de arealmæssigt største landbrugsafgrøder i omdrift, og HortiAdvice A/S har suppleret med viden om grønsagsafgrøder.

IPM-skemaet består af i alt 14 spørgsmål. Af disse skal jordbrugeren selv besvare de 6 spørgsmål. De resterende 8 spørgsmål besvares automatisk, da IT-systemet i Miljøstyrelsen henter data for den aktuelle bedrift direkte fra data, som den aktuelle bedrift allerede har indberettet til Landbrugsstyrelsen eller Miljøstyrelsen i anden sammenhæng. Der drejer sig om data fra Landbrugsstyrelsen, som omfatter oplysningerne i Fællesskemaet, der danner grundlag for udbetaling af arealstøtte. Herunder oplysningerne om, hvilke afgrøder der dyrkes på hvilke arealer. Oplysninger om arealernes geografiske placering, er baseret på de årlige indtegninger af markerne i Internet Markkort (IMK). Der findes georefererede data tilbage fra og med 2011. Ligeledes benyttes data, som den aktuelle bedrift har indberettet til Miljøstyrelsen. Det omfatter sprøjtejournalindberetningerne (SJI). Desuden anvendes data for de anvendte

sprøjtemidler fra Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase (BMD). For at bevare overskueligheden er der truffet nogle valg om at begrænse antal af marker og afgrøder, der inddrages i besvarelsen i de enkelte spørgsmål;

- I IPM-skemaet optræder tre spørgsmål, der omhandler afgrøderækkefølgen (sædskiftet). For overskuelighedens skyld er det valgt at fokusere på bedriftens 10 største marker med afgrøder i omdrift (se afgrødekoder for afgrøder i omdrift i bilag 3).
- Ved spørgsmålet om valg af sprøjtemidler med forskellige virkemekanismer, er der valgt at fokusere på det samlede forbrug af ukrudtsmidler over to år.
- I spørgsmål om bedriftens fladebelastning (belastning af miljø, grundvand og sundhed fordelt pr. areal) fra de anvendte sprøjtemidler, indgår bedriftens største afgrøde, der har været dyrket det aktuelle år og året før. Dette er valgt for at gøre det muligt at fokusere på bedriftens pesticidbelastning for netop den mest udbredte afgrøde og forholde sig til, om der er valgt sprøjtemidler med lavere belastning.

2.3 Bedrifter, der skal udfylde IPM-skemaet

IPM-skemaet skal udfyldes af ejere af landbrugsbedrifter, der har et samlet dyrket areal på 10 ha eller derover, og hvor der er jord i omdrift på hele eller dele af arealet. Den betingelse skal være opfyldt for den planperiode, som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler.

I bekendtgørelsens definitionsbestemmelse §2 nr. 1 defineres det samlede dyrkede areal således: "Ved samlet dyrket areal forstås en beregning i hektar (ha) af størrelsen af hele det areal på bedriften, hvor der dyrkes landbrugsafgrøder, herunder juletræer og pyntegrønt, samt arealer med skov.". Endvidere er skov defineret i bekendtgørelsen.

I bekendtgørelsens §2 nr. 3 defineres arealer i omdrift således: "Ved jord i omdrift forstås i denne forbindelse landbrugsarealer med agerjord, der indgår i omdriften og dyrkes med henblik på produktion af landbrugsafgrøder defineret af afgrødekoder, jf. bilag 3, der er relevante ved udfyldelse af IPM-skemaet, jf. bilag 2". Der henvises her til de afgrødekoder, der indgår i nærværende vejlednings bilag 3.

Visse arealer, der i Landbrugsstyrelsens definition betragtes som arealer i omdrift, indgår ikke i denne vejlednings bilag 3 som omdriftsarealer. Det gælder fx arealer, der er braklagt, arealer med tilsagn under miljøordninger, arealer hvor der dyrkes havefrø og medicinplanter, samt planteskolekulturer.

2.4 Eksempler på bedrifter der skal udfylde IPM-skema

Nedenfor er anført seks eksempler på bedrifter, der skal udfylde IPM-skema

Fra hver bedrift anvendes udelukkende data fra marker, der har været i omdrift i de seneste 10 år og dyrket med afgrøder svarende til de afgrødekoder, der fremgår af bilag 3 (afgrøder i omdrift).

Bedriftstype 1

68 ha, heraf 59 ha i omdrift, da afgrødekoden for juletræer ikke fremgår af bilag 3, og de 9 ha med juletræer dermed ikke defineres som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet.

9 ha juletræer
9 ha grøntsager (kål, gulerødder og løg)
20 ha vårbyg
20 ha vinterhvede
10 ha vinterraps

Bedriftstype 2

81 ha, heraf 59 ha i omdrift, da afgrødekoderne for pærer og æbler ikke fremgår af bilag 3, og de 22 ha med frugtavl dermed ikke defineres som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet.

22 ha frugtavl (æbler og pærer)
21 ha vinterhvede
20 ha vårbyg
18 ha vinterraps

Bedriftstype 3

160 ha, hvor hele bedriften er i omdrift. For de 100 ha kartofler indregnes hele arealet, selvom det kun har hørt til den pågældende virksomhed det seneste år, da der ved arealbytte trækkes historik for det pågældende areal. Arealet med frøavl indregnes også, da selv flerårige frømarker betragtes som værende i omdrift.

100 ha kartofler (arealet har kun hørt til den pågældende virksomhed det seneste år)
30 ha vårbyg
20 ha vinterhvede
10 ha frøavl (heraf nogle flerårige frømarker)

Bedriftstype 4

35 ha heraf 29 ha i omdrift, da afgrødekoden for permanent græs ikke fremgår af bilag 3, og de 6 ha med permanent græs dermed ikke defineres som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet.

20 ha grøntsager (kål, gulerødder og løg)
5 ha vårbyg
6 ha permanent græs
4 ha vinterhvede

Bedriftstype 5

18 ha heraf 8 ha i omdrift. Arealer med skov fremgår ikke af bilag 3 og de 10 ha med skov defineres dermed ikke som areal i omdrift. Afgrødekoder for de øvrige afgrøder fremgår af bilag 3, og data herfor medtages derfor i IPM-skemaet, som skal udfyldes, da det dyrkede areal er over 10 ha.

4 ha vårbyg
4 ha vinterraps
10 ha skov

Bedriftstype 6

22 ha heraf 14 ha økologisk og 8 ha konventionelt. Der skal kun udfyldes IPM-skema for de 8 ha konventionelt dyrkede arealer.

14 ha økologiske grøntsager
8 ha konventionelle grøntsager

2.5 Bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema

Bedriften er fritaget fra at udfylde IPM-skemaet, hvis en eller flere af følgende kriterier er opfyldt:

1. bedriften har *under* 10 ha dyrket areal (dyrkede arealer inkluderer både omdriftsarealer, flerårige afgrøder og skovarealer) i den planperiode, som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler
2. bedriften er nyoprettet, det vil sige, at bedriftens CVR-nr. er oprettet inden for den planperiode, som IPM-skemaet omhandler, eller den forrige planperiode.
3. bedriften er økologisk autoriseret i den planperiode, som IPM-skemaet omhandler, og den drives uden samtidig drift,
4. bedriften har i den planperiode, som IPM-skemaet omhandler og den forrige planperiode, ikke anvendt sprøjtemidler og har anført dette i Miljøstyrelsens IT-system SJI,
5. bedriften har i den planperiode, som IPM-skemaet omhandler og den forrige planperiode ikke anvendt sprøjtemidler på omdriftsarealer jf. oplysninger i SJI,
6. i den planperiode, som IPM-skemaet omhandler råder bedriften ikke over arealer i omdrift jf. de afgrødekoder, der er anført i bilag 3,
7. bedriften råder ikke over arealer, der har været i omdrift i alle de seneste 10 år.
8. Der mangler data for bedriftens arealer i et af de ti år pga. Landbrugsstyrelsens sagsbehandling.

Når der logges ind på IPM-skemaet, foretager IT-systemet en frasortering af virksomheder, der via et eller flere af ovenstående kriterier, ikke er pligtige til at udfylde IPM-skemaet. Dog kan Miljøstyrelsen ikke automatisk tjekke alle ovenstående punkter. De to første punkter tjekkes ikke automatisk. Det er virksomheden selv, der skal vurdere, om de er fritaget grundet disse to kriterier.

De øvrige seks kriterier for fritagelse for udfyldelse af skemaet kontrolleres automatisk.

Først tjekkes det, om bedriften har indberettet data i SJI for denne eller forrige planperiode. Det er nødvendigt for at tilgå IPM-skemaet. Man får besked om at gå til SJI og indberette, hvis dette ikke er sket (Indberetning kan også ske via fx bedriftsstyringssystemerne Mark Online eller Næsgaard Mark). Herefter skal man gå tilbage til IPM-skemaet og udfylde dette, hvis virksomheden er pligtig til det. Du er fritaget fra at indberette til SJI, hvis du er økolog og i Fællesskemaet har oplyst, at du ikke anvender sprøjtemidler. I så fald er din virksomhed fritaget for at udfylde IPM-skemaet.

Herefter kontrolleres det, om virksomheden i SJI har anført, at der ikke har været anvendt sprøjtemidler på nogen afgrøder i begge de seneste to planperioder. Desuden kontrolleres det, om virksomheden ikke har anvendt sprøjtemidler på omdriftsarealer i begge de seneste to planperioder. Disse virksomheder er *ikke* pligtige til at udfylde skemaet og kan *ikke* komme videre med udfyldelse af skemaet. De får en besked sendt til virksomheden via digital post om, at de er fritaget for at udfylde skemaet. Hvis virksomheden derimod *har* anvendt sprøjtemidler i begge de seneste to planperioder, er virksomheden pligtig til at udfylde IPM-skema.

Bedrifter, der er økologisk autoriseret, er ikke pligtige til at udfylde IPM-skemaet. Dette kontrolleres i IPM-skemaet ved at opgøre, om virksomheden har marker, der er omfattet af tilsagn om økologisk arealtilskud i den planperiode IPM-skemaet omhandler. Disse marker vil blive frasorteret og indgår ikke i opgørelsen af data til IPM-skemaet. Dette tjekkes via data i Fællesskemaet. Det medfører, at bedrifter, der alene har arealer, der er omfattet af økologisk arealtilskud, er fritaget for udfyldelse af IPM-skemaet og automatisk frasorteres af systemet. Virksomheder, der er økologisk autoriserede men med samtidig drift, er pligtige til at udfylde skemaet, og da besvare spørgsmål, der er relateret til den del af virksomheden, der drives konventionelt.

Endelig kontrolleres det, hvorvidt virksomheden råder over arealer i omdrift jf. de afgrødekoder, der er anført i bilag 3. Dette tjekkes via data i Fællesskemaet. Virksomheden er fritaget, hvis der i den seneste planperiode alene dyrkes flerårige afgrøder, væksthushavre, skovbrug mv. Disse bedrifter har således ikke angivet arealer i omdrift i Fællesskemaet. Som følge heraf, kan der ikke trækkes data fra Fællesskemaet, og IPM-skemaet kan ikke udfyldes. Der kan endvidere være virksomheder, der har arealer i omdrift, men hvor arealerne ikke har været i omdrift i *alle* de seneste 10 år eller der på grund af Landbrugsstyrelsens sagsbehandling af fællesskema-data i i et år ikke er stillet data til rådighed for dette år. I så fald, kan virksomheden heller ikke udfylde skemaet.

Virksomheden vil af ovennævnte årsager modtage en besked via digital post om, at den er fritaget for udfyldelse af skemaet, og virksomheden ledes ikke til spørgsmålene i IPM-skemaet.

2.6 Eksempler på bedrifter der ikke skal udfylde IPM-skema

Nedenfor er anført to eksempler på bedrifter, der *ikke* skal udfylde IPM-skema, selvom bedrifterne dyrker mere end 10 hektar.

Bedriftstype 7

44 ha heraf 0 ha i omdrift, da ingen af de dyrkede afgrøder har afgrødekoder, der fremgår af Bilag 3.

20 ha juletræer
15 ha skov
9 ha permanent græs

Bedriftstype 8

14 ha økologisk. Der skal ikke udfyldes IPM-skema for bedrifter, der alene dyrker økologisk.

14 ha økologiske grøntsager

2.7 Hvornår og hvor ofte skal IPM-skemaet udfyldes

Skemaet skal udfyldes hvert år. Det kan først ske, når den aktuelle bedrift har indberettet sprøjtejournaldata for de seneste to år. Skemaet kan evt. udfyldes i umiddelbar sammenhæng med den seneste indberetning af sprøjtejournaldata.

Første gang IPM-skemaet skulle udfyldes, var den 31. marts 2021 for dyrkningssæsonen 2019/2020 (svarende til høstår 2020). Herefter skal skemaet udfyldes hvert år senest den 31. marts for den forudgående planperiode.

Adgang til skemaet sker med virksomhedens MitID via Miljøstyrelsens hjemmeside, som findes via dette link: <https://sji.mst.dk/external/ipm> eller via VIRK.dk.

Det vil for enkelte virksomheder ikke være muligt at tilgå IPM-skema på grund af fritagelse for brug af den digitale selvbetjeningsløsning (MitID). Find Miljøstyrelsens skema til ansøgning om fritagelse nederst på siden her:

<https://mst.dk/kemi/pesticider/anvendelse-af-pesticider/brugere-professionel-brug/ipm-integreret-plantebeskyttelse/regler-om-udfyldelse-af-ipm-skema/>

Virksomheden skal udfylde IPM-skemaet én gang pr. sæson, og man skal svare på samtlige spørgsmål i skemaet for at afslutte det. Det er muligt at svare på skemaet flere gange pr. sæson, og det vil være det sidst besvarede skema, der er det gældende for virksomheden.

2.8 Pointtildeling og lagring af skema i virksomhedens digitale post

Der gives et antal point for besvarelse af hvert spørgsmål, og den samlede pointtildeling vises, når man når til IPM-skemaets sidste side. Man kan maksimalt opnå i alt 100 point, og har man nået det maksimale antal point, vil det være et udtryk for en bedrift, der har implementeret IPM

i stort omfang. Registrering af antal opnåede point er udelukkende til eget brug. Antallet af point registreres og gemmes i det digitale system, så jordbruger fremad (efter udfyldelse af skemaet baseret på data fra vækstsæson 2021/2022) selv kan genfinde det, og over årene kan følge udviklingen i antal opnåede IPM-point. Skemaet bliver ikke indberettet til myndighederne, men bliver sendt til virksomheden som digital post som en PDF-udskrift af skemaet. Miljøstyrelsen lagrer dog oplysning om antal opnåede point for de 8 spørgsmål, som jordbruger ikke selv skal udfylde. Disse oplysninger lagres i anonymiseret form, så de kan henføres til jordbrugers postnummer, men ikke nærmere end det. Dette med henblik på at Miljøstyrelsen fremadrettet vil kunne følge udviklingen i antal opnåede point for disse spørgsmål.

2.9 Kontrol og sanktion

Den PDF-udskrift, man modtager i virksomheden via digital post, skal kunne forevises ved Landbrugsstyrelsens pesticidkontrol. Landbrugsstyrelsen forholder sig ikke indholdsmæssigt til skemaet, men tjekker alene, at skemaet er udfyldt. Der kan sanktioneres for manglende udfyldt skema og for manglende fremvisning af skema. Miljøstyrelsen udsender orienteringsbreve og evt. påmindelsesbreve til de jordbrugere, der forventes at være omfattet af krav om at skulle udfylde IPM-skemaet. Men har man som jordbruger ikke modtaget et sådant brev, vil det ikke nødvendigvis være ensbetydende med, at man ikke er forpligtet til at udfylde IPM-skemaet. Miljøstyrelsens kendskab til bedrifter, der er pligtige til udfylde IPM-skema, er baseret på tidligere sprøjtejournalindberetninger og aktuelle ansøgere i Landbrugsstyrelsens Fællesskema, hvilket ikke nødvendigvis giver Miljøstyrelsen det fulde overblik over virksomheder, der er pligtige til at udfylde IPM-skemaet.

2.10 Oversigt over IPM-spørgsmål

I skemaet i afsnit 4 ses en samlet oversigt over de 14 spørgsmål og hvilke IPM-principper, som spørgsmålene knytter sig til, samt det maksimale antal point, der kan opnås for hvert spørgsmål.

Der er i alt 6 spørgsmål (nr. 4, 5, 6, 7, 12 og 14) som jordbrugeren selv skal tage aktivt stilling til og besvare. Pointtildelingen for svarene på disse spørgsmål varierer.

Der er i alt 3 spørgsmål (1, 2 og 3) som besvares ved, at der automatisk hentes data fra Fællesskemaet. Disse spørgsmål tillægges stor vægt, og jordbrugeren kan opnå op til 10 point pr. spørgsmål, da det er en meget vigtig indsats, at have et varieret sædskifte.

Der er i alt 4 spørgsmål, der handler om sprøjtemidlernes belastning (nr. 8, 9, 10 og 11) som besvares ved, at der automatisk hentes data fra bedriftens indberetning af sprøjtejournaldata til SJI og data i Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase. Disse spørgsmål er medtaget, fordi bevågenhed om pesticidbelastning er vigtig. Det vurderes, at der for ukrudtsmidler og svampemidler er flere muligheder for at vælge sprøjtemidler med lav belastning end der er for at vælge insektmidler og vækstreguleringsmidler med lav belastning. Derfor kan jordbrugeren for spørgsmål 8 og 9 maksimalt opnå 8 point, mens der for spørgsmål 10 og 11 maksimalt kan opnås 5 point.

Et spørgsmål (nr. 13) omhandler sprøjtemidlernes virkemekanismer. Besvarelsen genereres ved, at der automatisk hentes data fra bedriftens indberettede sprøjtejournaldata i SJI og data fra Miljøstyrelsens Bekæmpelsesmiddeldatabase. For dette spørgsmål kan jordbruger maksimalt opnå 8 point. Af hensyn til at forebygge at ukrudt udvikler resistens over for sprøjtemidlerne, er det vigtigt at have fokus på det enkelte sprøjtemiddels aktivstoffer og stoffernes virkemekanismer. Oplysning om sprøjtemidlernes virkemekanisme ses i bilag 4.

3. Beskrivelse af IPM-skemaet

I dette afsnit gennemgås hvert af spørgsmålene i IPM-skemaet. Dog gennemgås spørgsmål 8-11 samlet i en beskrivelse, da der er tale om fire spørgsmål med samme fokus.

Gennemgangen indeholder følgende:

1. En kort redegørelse for baggrunden for, at spørgsmålet indgår i IPM-skemaet,
2. Oplysning om hvordan pointtildelingen finder sted og hvorfor spørgsmålet er vægtet, som det er.
3. Redegørelse for, hvordan spørgsmålet besvares og hvis relevant anførelse af, hvor de indhentede data stammer fra.

I bilag 2 ses skærbilleder af alle 14 spørgsmål, som de bliver præsenteret for jordbrugeren i IT-systemet, og der indgår data fra et tænkt eksempel.

3.1 Spørgsmål 1: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risiko for herbicidresistens?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er det første underpunkt til IPM-princip nr. 1, der lyder således:

Man forebygger og bekæmper ukrudt, sygdomme og skadedyr ved flere metoder, navnlig ved at have et varieret og sundt sædskifte.

Et sundt og varieret sædskifte har stor betydning for at opnå en effektiv forebyggelse af en lang række skadevoldere. Afhængig af om skadevolderen er ukrudt, sygdomme eller skadedyr, er det forskellige elementer i afgrødevalget, der har betydning for den forebyggende effekt.

Spørgsmål 1 handler om, at den valgte afgrøderækkefølge (sædskiftet) giver mulighed for at regulere ukrudtsbestanden.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om emnet.

Aarhus Universitet har for Miljøstyrelsen udviklet et såkaldt sædskifteindeks for ukrudt. Det karakteriserer afgrøderækkefølgen i forhold til variation i etableringstidspunkt, varighed, samt om afgrøden er enkimbladet eller tokimbladet. Indekset har til formål at vurdere sædskifterne i forhold til afgrødediversitet med henblik på at forebygge ukrudtsopformering generelt samt mindske risikoen for udvikling af herbicidresistens.

Sædskifteindeks for ukrudt er baseret på 5 afgrødegupper (se bilag 5):

1. Efterårsetablerede korn/græsser
2. Efterårsetablerede bredbladede afgrøder
3. Forårsetablerede korn/græsser
4. Forårsetablerede bredbladede afgrøder
5. Flerårige landbrugsafgrøder (herunder dæksædsafgrøde med udlæg, frøgræs, slætgræs)

Et sædskifte vurderes på baggrund af et glidende 10 års sædskifte for de seneste 10 år. Der medtages data fra 10 år for at give et retvisende billede af afgrøderækkefølgen. Sædskifteindeks for ukrudt beregnes ved at antal forskellige afgrødegupper dyrket på et givet areal i løbet

af 10 år divideres med 10. Med 5 afgrødegupper vil sædskifteindekset variere i intervallet 0,1-0,5. Har man fx dyrket 2 forskellige afgrødegupper på arealet de sidste 10 år, har man et sædskifteindeks for ukrudt på 0,2. Har man derimod dyrket 5 forskellige afgrødegupper, har man et sædskifteindeks på 0,5.

Aarhus Universitet vurderer, at et godt IPM-sædskifteindeks for ukrudt ligger på 0,3 og derover.

Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring sædskiftets betydning for forebyggelse af ukrudt og for minimering af brugen af sprøjtemidler.

For at opnå flere point, kan man justere sit sædskifte, så man over en 10 år lang periode har afgrøder i flere afgrødegupper. Dermed minimerer man risikoen for en opformering af bestemte ukrudtsarter.

Pointtildelingen

Der gives 1 point for hver mark, der har et sædskifteindeks for ukrudt på 0,3 eller derover.

Som beskrevet i nedenstående indgår der data fra virksomhedens 10 største marker. Der kan dermed opnås i alt 10 point. Sædskiftet er et meget vigtigt element i IPM-principperne, derfor tildeles dette spørgsmål muligheden for at opnå 10 point.

Har virksomheden færre end 10 marker, vægtes pointtildelingen efter antal marker, der indgår, hvormed en sådan virksomhed alligevel har mulighed for at opnå de maksimale 10 point.

Data

Data til besvarelse af dette spørgsmål hentes fra Fællesskemaet (afgrøder og arealer).

Fællesskema kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og data er på denne måde valideret.

På baggrund af oplysning om hvilke afgrøder, der er dyrket på arealer i omdrift 10 år bagud, kan afgrøderækkefølgen (sædskiftet) på hver mark beskrives. På skærbilledet vises kun marker for de seneste 6 år for at bevare overskueligheden.

De marker, der medregnes som omdriftsarealer, defineres af markens afgrødekode. Der tages udgangspunkt i Landbrugsstyrelsens afgrødekoder til brug i Fællesskemaet. I bilag 3 ses listen over de afgrøder og tilhørende afgrødekoder, der indgår i beregning af pointtildeling i IPM-skemaet, fordi de betragtes som afgrøder, der dyrkes i omdrift.

Baseret på anvisninger fra Aarhus Universitet og via et IT-program foretages beregning af et ukrudtsindeks for hver af virksomhedens 10 største marker, der har været i omdrift i de seneste 10 år.

Ved besvarelse af dette spørgsmål i IPM-skemaet vil sædskifteindeks for ukrudt blive beregnet og blive vist for de 10 største marker, der er tilknyttet den pågældende virksomheds CVR-nr. i det år (planperiode) som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler. De marker, som jordbruger ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor markerne har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

3.2 Spørgsmål 2: Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er det samme IPM-princip, som nævnt under spørgsmål 1, nemlig det første underpunkt til IPM-princip nr. 1, der lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at have et varieret og sundt sædskifte.

Et sundt og varieret sædskifte har stor betydning for at opnå en effektiv forebyggelse af en lang række græsukrudsarter. Problemerne er størst i sædskifter med en stor andel efterårssåede afgrøder, der begunstiger flere arter af enårigt græsukrudt.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om emnet.

Sædskifteindeks for græsukrudt beregnes som forholdet mellem forårs- og efterårsetablerede afgrøder gennem 10 år divideret med 10 år.

Aarhus Universitet vurderer, at et godt IPM-sædskifte mod græsukrudt er karakteriseret ved at forholdet mellem forårsetablerede og efterårsetablerede afgrøder ligger i intervallet 0,25 – 0,75.

Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring sædskiftets betydning for forebyggelse af græsukrudt og minimering af brugen af sprøjtemidler til bekæmpelse af græsukrudt.

Hvis man har opnået et sædskifteindeks på under 0,25 (fx i sædskifter domineret af vinterhvede), får man ikke point. Man kan i så fald vælge at inddrage mere vårsæd i sit sædskifte og fremadrettet opnå IPM-point.

Har man derimod et sædskifteindeks på over 0,75 (fx i majssædskifter), og derfor heller ikke får point, kan man inddrage mere vintersæd i sit sædskifte.

Pointtildelingen

Der gives 1 point for hver mark, der har et sædskifteindeks for græsukrudt mellem 0,25-0,75.

Som beskrevet i nedenstående trækkes der data fra virksomhedens 10 største marker. Der kan dermed opnås i alt 10 point. Sædskiftet er et meget vigtigt element i IPM-principperne, derfor tildeles dette spørgsmål muligheden for at opnå 10 point. Har virksomheden færre end 10 marker, vægtes pointtildelingen efter antal marker, der indgår, hvormed en sådan virksomhed alligevel har mulighed for at opnå de maksimale 10 point.

Data

Data til besvarelse af dette spørgsmål hentes fra Fællesskemaet (afgrøder og arealer). Fællesskemaet kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og data er på denne måde valideret.

På baggrund af oplysning om hvilke afgrøder, der er dyrket på arealer i omdrift 10 år bagud, kan afgrøderækkefølgen (sædskiftet) på hver mark beskrives. På skærm billedet vises kun for de seneste 6 år for at bevare overskueligheden.

De marker, der medregnes som omdriftsarealer, defineres af markens afgrødekode. Der tages udgangspunkt i Landbrugsstyrelsens afgrødekoder til brug i Fællesskemaet. I bilag 3 ses listen over de afgrøder og tilhørende afgrødekoder, der indgår i beregning af pointtildeling i IPM-skemaet, fordi de betragtes som afgrøder, der dyrkes i omdrift.

Baseret på anvisninger fra Aarhus Universitet og via et IT-program foretages en beregning af et græsukrudtsindeks for hver af virksomhedens 10 største marker. Ved besvarelse af dette spørgsmål i IPM-skemaet vil sædskifteindeks for græsukrudt blive beregnet og vist for de 10 største marker tilknyttet virksomhedens CVR-nr. det pågældende år. De marker, som jordbruger ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor markerne har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindekset for græsukrudt.

3.3 Spørgsmål 3: Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er det samme IPM-princip, som nævnt under spørgsmål 1 og 2, nemlig det første underpunkt til IPM-princip nr. 1, der lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at have et varieret og sundt sædskifte.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om emnet.

Udgangspunktet for vurdering af sædskiftet for forebyggelse af sygdomme og skadedyr er karensintervallerne (antal år uden afgrøden) i tabel 1 herunder. Det tjekkes, om den anbefalede karensperiode er overholdt for alle de afgrøder, der er dyrket i det seneste planår (dog op til maksimalt 10 marker). Karensperioden er anført i tabel 1. Der gives værdien "1" ved overholdelse af karensperioden, mens der gives værdien "0", "0,5" eller "0,75" for afgrøder, der dyrkes med kortere interval end den anbefalede karensperiode. Ved vurdering af karensperiode for vinterhvede indgår en graduering efter jordbundsforhold, da goldfodsyge betydning kan gradueres efter jordbundsforhold. Det skyldes, at risikoen for goldfodsyge er mindre på lerjord. Se tabel 2 nedenfor.

Et sundt og varieret sædskifte har stor betydning for at opnå en effektiv forebyggelse af en lang række skadevoldere. Dette indeks karakteriserer sædskiftets evne til at forebygge sædskiftebårne sygdomme og skadedyr.

Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed omkring sædskiftets betydning for at forebygge og minimere forekomst af sygdomme og skadedyr i afgrøden. De sygdomme og skadedyr, som er nævnt i tabel 1, kan ikke bekæmpes med godkendte pesticider, men i flere tilfælde er det muligt at vælge sorter med resistens mod disse skadevoldere. Det er f.eks. er tilfældet overfor kålbrok i vinterraps.

Pointtildelingen

Der gives 1 point for hver mark (afgrøde), der har overholdt karensperioden. Der kan også opnås 0,75 og 0,5 point, hvis jordbruger er tæt på at overholde karensperioden. Der indgår data fra 10 marker. Der kan dermed opnås maks. 10 point.

Sædskiftet er et meget vigtigt element i IPM-principperne, derfor tildeles dette spørgsmål muligheden for at opnå 10 point. Har virksomheden færre end 10 marker, med de afgrøder, der indgår i dette spørgsmål, vægtes pointtildelingen efter antal marker, der indgår, hvormed en sådan virksomhed alligevel har mulighed for at opnå de maksimale 10 point.

Data

Data til besvarelse af dette spørgsmål hentes fra Fællesskemaet (afgrøder og arealer). Fællesskemaet kontrolleres af Landbrugsstyrelsen, og data er på denne måde valideret.

På baggrund af oplysning om hvilke af de relevante afgrøder, der er dyrket de seneste 8 år bagud, kan afgrøderækkefølgen (sædskiftet) på hver mark beskrives. Der tages udgangspunkt i 8 år, da den længste karenperiode (antal frie år) er 6 år (se tabel 1).

Karensperiodernes længde i tabel 1 er baseret på anvisninger fra Aarhus Universitet. På baggrund heraf foretages beregning af antal point, der opnås for at forebygge mod angreb af de sygdomme og skadevoldere, der er nævnt i tabel 1 for hver af virksomhedens 10 største marker dyrket med de relevante afgrøder og som er tilknyttet den pågældende virksomheds CVR-nr. det pågældende år. De marker, som jordbruger ikke har haft rådighed over i alle 8 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor markerne har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks. Nogle marker kan tidligere være blevet delt op eller slået sammen, hvorfor der i de enkelte år forud for den seneste planperiode kan have været flere forskellige afgrøder på det areal, der i den seneste planperiode udgør én mark. Det medfører, at selvom der fx kun har været kartofler på en mindre del af en mark 2 år forud for den seneste planperiode, så opnår man ikke point for sædskiftet for den mark.

TABEL 1. Tabellen viser hovedskadevolderen for de udvalgte afgrøder med angivelse af vejledende dyrkningsinterval (det vil sige antal år uden afgrøden også kaldet kareninterval) mellem modtagelige afgrøder i sædskiftet. De modtagelige afgrøder er anført og desuden er der angivet, om der findes resistente sorter.

Afgrøde	Skadevolder	Afgrøder der angribes af skadevolderen og som indgår i beregning af om karenperioden er overholdt	Karensinterval (antal år uden afgrøden)
Vinterhvede	Goldfodsyge	Vintersæd af hvede, byg, rug, hybridrug, triticale, spelt	1-2*
Bederoer, rød-beder, spinat **	Roecystene-matoder	Roer, rødbeder, spinat, alle korsblomstrede afgrøder (vårraps, vinterraps, rybs, kålroer, fodermarvkål, blomkål, broccoli, grønkål, hvidkål, kinakål, rosenkål, rødkål, savoykål, spidskål)	2-3
Kartofler **	Kartoffelcystene-matoder	Alle kartoffelafgrøder	2-3
Raps **	Kålbrok	Alle korsblomstrede afgrøder (vårraps, vinterraps, rybs, kålroer, fodermarvkål, blomkål, broccoli, grønkål, hvidkål, kinakål, rosenkål, rødkål, savoykål, spidskål)	5-6
Ærter, ærter til konsum og hestebønner	Ærterodråd, hestebønnerodråd	Ærter, ærter (konsum), hestebønner	5-6
Blomkål, broccoli, grønkål, hvidkål, kinakål, rosenkål, Rødkål, savoykål, spidskål	Kålbrok	Alle korsblomstrede afgrøder (vårraps, vinterraps, rybs, kålroer, fodermarvkål, blomkål, broccoli, grønkål, hvidkål, kinakål, rosenkål, rødkål, savoykål, spidskål)	5-6
Gulerod	Gulerodscystene-matoder	Gulerod, pastinak, rodpersille, bladpersille	4-5
Løg, Porre, purløg	Fusarium, stængelnematoder	Læg, porrer og purløg	5-6

*Afhænger af jordtypen

** Der findes resistente sorter

TABEL 2. Tabellen viser antal point man kan opnå for vinterhvede, hvor der skal tages hensyn til risikoen for goldfodssyge i sædskiftet. Hvis forfrugten for vinterhvede er vintersæd (korn) opnås ikke point på de lette jorde (jb 1-3). På arealer med lerjord (jordbundstyper med bonitet på 4 eller der over) vil der stadig kunne opnås 0,5 point, hvis forfrugten er vintersæd (korn), da goldfodssyge er mildere og slår mindre igennem på de mere lerede jorde.

	Jordbundstype 4 og højere				Jordbundstype 1-3			
	1.års	2.års	3.års	4.års	1.års	2.års	3.års	4.års
Point	1	0,5	0	0	1	0	0	0

TABEL 3. Tabellen viser antal point man kan opnå ved at overholde karenperioden (antal frie år) mellem to på hinanden følgende afgrøder.

		Antal frie år mellem to afgrøder						
Afgrøde	Skadevolder	0	1	2	3	4	5	6
Raps og kål	Kålbrot m.fl.	0	0	0	0	0	0,75	1
Roer, rødbeder og spinat	Nematoder	0	0	0,75	1	1	1	1
Kartofler	Nematoder	0	0	0,75	1	1	1	1
Ærter og hestebønner	Ærterodråd, hestebønnerodråd	0	0	0	0	0	0,75	1
Gulerødder	Gulerodscyste nematoder	0	0	0	0	0,75	1	1
Løg, porre og purløg	Fusarium, stængelenematode	0	0	0	0	0	0,75	1

3.4 Spørgsmål 4: Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er underpunkt c til det første af de otte IPM-principper. Underpunktet handler om resistente sorter og lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at bruge resistente eller tolerante sorter, når det er muligt, og bruge udsædsmateriale af høj kvalitet.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed omkring brugen af resistente sorter for at minimere forekomst af svampesygdomme og dermed reducere belastning af og forbruget af sprøjtemidler.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg vælger overvejende sorter, som er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- Jeg vælger overvejende sortsblandinger med mindst 3 forskellige sorter og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- Jeg vælger i nogle tilfælde sorter, som er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme (4 point)
- Jeg vælger kun sorter efter udbytte eller tager de sorter, jeg får tilbudt af forhandleren, uden at undersøge, om de er modstandsdygtige (mindre modtagelige) overfor sygdomme (0 point)

Jordbruger angiver med én markering, hvilket udsagn, der passer bedst til virksomhedens valg af sorter. På www.sortinfo.dk kan findes oplysninger om sorternes modtagelighed overfor sygdomme. Dette er kun relevant for landbrugsafgrøder. Spørg evt. din konsulent om valg af modstandsdygtige sorter.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have på valg af resistente sorter. Udsagnene gives hhv. 6, 6, 4, og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne, og der kan således opnås højst 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

3.5 Spørgsmål 5: Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er underpunkt e til det første af de otte IPM-principper. Underpunkt e handler om at forebygge spredning af skadevoldere og lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed om at forbygge spredning af skadevoldere i form af både ukrudtsfrø, svampesygdomme og skadedyr mellem marker og dermed reducere belastning af og forbruget af sprøjtemidler

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg er opmærksom på ikke at flytte skadevoldere i form af ukrudtsfrø og sygdomme rundt mellem markerne med jord og maskiner (6 point)
- Jeg kører først i marker med få skadevoldere og kører sidst i marker med store mængder ukrudtsfrø og sygdomme som fx kålbrok (6 point)
- Jeg har kun fokus at undgå spredning af græsukrudt (3 point)
- Jeg har ikke fokus på dette (0 point)

Jordbruger angiver med én markering, hvilket udsagn, der passer bedst til virksomhedens forebyggelse af spredning af skadevoldere. Find mere viden om at undgå spredning af skadevoldere mellem marker ved at læse dette faktaark: https://www.landbrugsinfo.dk/public/c/4/4/planter_forebyg_spredning_af_ukrudt.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stort fokus jordbruger har på at forbygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr. Udsagnene gives hhv. 6, 6, 3 og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne, og der kan således højst opnås 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

3.6 Spørgsmål 6: Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er underpunkt f til det første af de otte IPM-principper. Underpunktet handler om nytteorganismer og lyder således:

Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder bl.a. at beskytte og øge mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.

De sprøjtemidler, der bliver anvendt på markernes afgrøder, skal have effekt i afgrøden og ikke på arealerne uden for marken. Derfor handler spørgsmål 6 om, hvad jordbrugeren gør for at sikre sig, at sprøjtevæsken alene påvirker det dyrkede areal og afgrøden og dermed ikke påvirker nytteorganismerne uden for marken.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed omkring beskyttelsen af nytteorganismer i og uden for marken.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg holder sprøjtefri randzoner langs levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- Jeg bruger afdriftsreducerende dyser eller anden teknik til at reducere afdrift langs markkanten og andre levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- Jeg sænker bommen og nedsætter kørehastigheden for at nedsætte afdriften langs markkanten og andre levesteder for nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)

Jordbruger afmærker feltet "ja" eller "nej" ud for hvert svarmulighed, så det passer med til virksomhedens måde at beskytte nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal. Det er vigtigt, at jordbrugeren gør en indsats for, at sprøjtemidlerne ikke påvirker nyttedyr og biodiversiteten uden for det dyrkede areal. Det er muligt at tage mange forholdsregler, og du kan her opnå point for flere tiltag. Se mere på: https://www.landbrugsinfo.dk/-/media/landbrugsinfo/public/4/1/c/ipm_maksimal_effekt_og_minimal_afdrift.pdf

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal. Udsagnene gives hhv. "ja" 2 point, "nej" 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i "ja" i flere af svarmulighederne, og der kan således opnås højst 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

3.7 Spørgsmål 7: Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?

Baggrund for spørgsmålet

Dette spørgsmål er især baseret på IPM-princip 4, men også delvist det tidligere omtalte IPM-princip 1. IPM-princip 4 lyder

Man vælger biologiske, fysiske og andre ikke-kemiske metoder mod skadevolderne, hvis de er tilstrækkeligt effektive til at bekæmpe skadevolderne.

Det er vigtigt at vælge disse metoder, når det er muligt, for at forebygge ukrudt og reducere brugen af sprøjtemidler.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevågenhed for indsatser, der kan reducere brugen af ukrudtsmidler.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg radrenser rækkeafgrøderne ("ja" 4 point, "nej" 0 point)
- Jeg udsætter såtidspunktet i vintersæd for at mindske græsukrudt ("ja" 3 point, "nej" 0 point)
- Jeg er opmærksom på problemukrudt ved at fjerne det, inden det kaster frø ("ja" 3 point, "nej" 0 point)

Jordbruger afmærker feltet "ja" eller "nej" ud for hvert svarmulighed så det passer til virksomhedens måde at forebygge eller bekæmpe skadevoldere på alternative måder.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stort fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår valg af ikke-kemiske metoder. Udsagnene gives hhv. 4, 3 og 3 point, som anført i parentes efter svarene i ovenstående.

Der kan sættes kryds i "ja" i flere af de tre svarmuligheder, og der kan således opnås i alt 10 point.

Hvis jordbrugeren ikke har rækkeafgrøder eller afgrøder, hvor det der kan gennemføres en mekanisk jordbearbejdning efter etablering, kan der ikke opnås point for det første udsagn, og der kan dermed maksimalt opnås 6 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

3.8 Spørgsmål 8 - 11: Valg af sprøjtemidler med lav belastning

Spørgsmålene lyder:

- Spørgsmål 8: Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?
- Spørgsmål 9: Vælger du svampemidler med lav belastning?
- Spørgsmål 10: Vælger du insektmidler med lav belastning?
- Spørgsmål 11: Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?

Baggrund for spørgsmålene

Baggrunden for spørgsmålene er IPM-princip 5, der lyder således:

Man vælger de sprøjtemidler, som passer bedst til opgaven og er mindst belastende for menneskers sundhed, andre organismer i naturen og miljøet.

Spørgsmålene skal øge jordbrugers bevågenhed omkring brug af sprøjtemidler med lav belastning.

De fire spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmål med henblik på, at jordbruger opnår øget bevågenhed om sin egen pesticidbelastning her udtrykt som fladebelastning.

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Pointtildelingen

Jordbrugeren kan opnå point for sit valg af sprøjtemidler på den arealmæssigt største afgrøde i virksomheden opgjort ud fra fladebelastningen (belastning pr. ha).

Der gives 8 point, hvis virksomhedens valg af henholdsvis ukrudts- og svampemidler giver en lavere eller samme fladebelastning som året før.

Der gives 5 point, hvis virksomhedens valg af henholdsvis insekt- og vækstreguleringsmidler, giver en lavere eller samme fladebelastning som året før.

Der gives 0 point, hvis virksomhedens valg af henholdsvis ukrudts-, svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler giver en stigende fladebelastning.

I bilag 2 ses et eksempel på en bedrifts gennemsnitlige fladebelastning beregnet på baggrund af belastningen af de ukrudtsmidler, der er brugt på den arealmæssigt største afgrøde det pågældende år, sammenlignet med den tilsvarende belastning i samme afgrøde året før. Tilsvarende for svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler.

I de tilfælde, hvor jordbruger ikke har anvendt fx insektmidler begge år, vil der til dette spørgsmål blive tildelt det maksimale antal point.

Data

Til besvarelse af spørgsmål 8-11 trækkes automatisk data fra IT-systemet SJI, hvor jordbrugers indberetning af forbrug af sprøjtemidler fremgår. Det drejer sig om data fra hhv. jordbrugers indberettede forbrug af ukrudts-, svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler. Herefter hentes oplysninger om de forbrugte sprøjtemidlers belastning i [Bekæmpelsesmiddeldatabasen](#).

Der trækkes først data for forbruget af fx ukrudtsmidler på den arealmæssigt største afgrøde på virksomheden. Disse midlers belastningstal summeres og divideres med afgrødens samlede areal (ha), som er indberettet til SJI det pågældende år. Herved fremkommer et fladebelastningstal (B/ha) for ukrudtsmidler for denne afgrøde.

Tilsvarende beregning foretages for forbruget af svampe-, insekt- og vækstreguleringsmidler.

Data fra den seneste indberetningsperiode (den planperiode, som udfyldelsen af IPM-skemaet omhandler) og den forrige indberetningsperiode opgøres og sammenlignes.

I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

I tilfælde af at den arealmæssigt næststørste behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den tredjestørste afgrøde på virksomheden. Og så fremdeles, indtil alle arealer for det pågældende år er undersøgt.

3.9 Spørgsmål 12: På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er særligt IPM-princip 6, men der inddrages også IPM-princip 2 og 3. IPM-princip 6 lyder således:

Man vælger den korrekte dosering, så vidt muligt nedsatte doseringer. Man behandler så få gange som muligt, pletsprøjter mv. Samtidig forebygger man, at skadevolderne udvikler resistens mod midlerne.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare. Spørgsmålet skal øge jordbrugers bevidsthed omkring vigtigheden af at vide, hvorfor og hvordan, der tages et valg om at bekæmpe en skadevolder med henblik på at minimere forbruget af sprøjtemidler. Herunder at sætte fokus på, at det er vigtigt at anvende monitoring, varsling og skadetærskler og kun sprøjte når og hvor det er nødvendigt.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg behandler kun de dele af marken, der er nødvendige at behandle i forhold til skadetærskler, monitorings- og varslingsresultater (5 point)
- Jeg behandler marken efter mit kendskab til og erfaring med skadevoldere (2 point)
- Jeg ønsker at være på den sikre side og behandler derfor forebyggende (0 point)
- Jeg tænker ikke så meget over det (0 point)

Jordbruger angiver med én markering, hvilket udsagn, der passer bedst til virksomhedens valg af sprøjtestrategi.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår beslutningsgrundlaget, når der vælges at bekæmpe skadevoldere. Udsagnene gives hhv. 5, 2, 0 og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne og det kan således opnås højest 5 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

3.10 Spørgsmål 13: Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er IPM-princip 7, der lyder således:

Er der risiko for resistensdannelse, tager man tilgængelige antiresistensstrategier i brug for at bevare produkternes effektivitet. Eksempelvis ved at bruge forskellige sprøjtemidler med forskellig virkemekanisme.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren ikke selv besvare, idet der trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet. Spørgsmålet skal øge jordbruges bevidsthed på valget af det enkelte sprøjtemiddel, for at kunne medvirke til at forsinke udviklingen af resistens hos forskellige ukrudtsarter.

Ukrudtets udvikling af resistens over for sprøjtemidler er et stigende problem, fordi der kun kommer få nye aktivstoffer på markedet med nye virkemekanismer. Det har derfor særlig stor betydning, at jordbrugeren vælger ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer. Der skal i dette spørgsmål skelnes mellem indsatser for at udsætte udvikling af resistens i henholdsvis græsukrudt (enkimbladet ukrudt) og bredbladet ukrudt (tokimbladet ukrudt).

Til brug for dette spørgsmål er alle godkendte ukrudtsmidlerne opdelt i to grupper:

- Gruppe 1: Ukrudtsmidler der bekæmper de tokimbladede ukrudtsarter,
- Gruppe 2: Ukrudtsmidler der bekæmper de enkimbladede ukrudtsarter.

Der er visse midler, der optræder på begge lister. Se listerne i bilag 4.

I hvert ukrudtsmiddel indgår der et eller flere aktivstoffer, og der kan derfor indgå en eller flere virkemekanismer.

Pointtildelingen

Der gives det maksimale antal point, hvis jordbrugeren slet ikke benytter ukrudtsmidler.

Såfremt jordbrugeren anvender ukrudtsmidler, gives der point for, hvor mange forskellige virkemekanismer, der indgår i de sprøjtemidler, der i virksomheden er anvendt til bekæmpelse af henholdsvis græsukrudt (enkimbladet ukrudt) og til bekæmpelse af bredbladet ukrudt (tokimbladet ukrudt). Pointtildelingen er præciseret i tabellen herunder. Antallet af godkendte forskellige aktivstoffer i pesticider reduceres løbende og dermed reduceres også antallet af virkemekanismer, med risiko for udvikling af resistens. Det er derfor vigtigt, at man har fokus på at vælge sprøjtemidler med forskellige virkemekanismer for at modvirke udvikling af resistens mod sprøjtemidlerne

Tabel med pointtildeling

	Antal anvendte virkemekanismer	Point
Gruppe 1: Bredbladet ukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 og derover	4
Gruppe 2: Græsukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 og derover	4
Maksimal antal point		8

Data

Til besvarelse af spørgsmål 13 trækkes automatisk data vedr. jordbrugers sprøjtejournalindberetning fra SJI og oplysninger om sprøjtemidlerne fra Bekæmpelsesmiddeldatabasen (BMD). Fra SJI hentes oplysninger om, hvilke ukrudtsmidler, der er anvendt i alle afgrøder i omdrift på virksomheden de seneste to dyrkningsår. Fra BMD hentes oplysninger om virkemekanisme på de aktivstoffer, der indgår i de anvendte sprøjtemidler. På den baggrund beregnes, hvor mange forskellige virkemekanismer, jordbrugeren har valgt at benytte til bekæmpelse af henholdsvis bredbladet ukrudt og græsukrudt.

3.11 Spørgsmål 14: Følger du op på, om en sprøjtning har virket?

Baggrund for spørgsmålet

Baggrunden for spørgsmålet er IPM-princip 8, der lyder således:

Man følger op på, hvordan indsatsen har virket. Udgangspunktet er en løbende overvågning af skadevolderne i marken og registreringerne i sprøjtejournalen.

Det er vigtigt at følge op på, om en sprøjtning har virket, fordi manglende virkning kan skyldes begyndende resistens, der kan være sprøjtet med forkert dosis eller på et tidspunkt, hvor effekten har været mindre optimal osv. Det er vigtigt at følge effekten af de anvendte sprøjtemidler, idet det kan være nyttig viden for planlægning af indsatsen over for ukrudt, sygdomme og skadedyr i de følgende sæsoner, og det kan medvirke til at reducere forbruget af sprøjtemidler. Der bør anlægges et sprøjtevindue i markerne, hvilket er et mindre område, hvor sprøjtning er undladt. Efterfølgende er det muligt at vurdere effekten af den udførte sprøjtning ved sammenligning af afgrøden i sprøjtevinduet og resten af marken.

Dette spørgsmål skal jordbrugeren selv besvare, idet der ikke trækkes data ind til automatisk besvarelse af spørgsmålet.

Svarmulighederne for dette spørgsmål er:

- Jeg har et sprøjtevindue i afgrøden, så jeg kan se effekten af sprøjtningen (3 point)
- Jeg gennemgår markerne enkeltvis for at se effekten af sprøjtningerne (2 point)
- Jeg gennemgår markerne overordnet (1 point)
- Jeg ved godt, at jeg burde følge op på om sprøjtningen har virket, men jeg får det ikke gjort (0 point)

Jordbruger angiver ved én markering det udsagn, der passer bedst til virksomhedens måde at følge op på, om en sprøjtning har virket.

Pointtildelingen

Der gives point efter, hvor stor fokus jordbruger i sit svar dokumenterer at have for så vidt angår at følge op på, om en sprøjtning har virket. Udsagnene gives hhv. 3, 2, 1 og 0 point som anført i parentes efter svarene i ovenstående. Der kan sættes kryds i én af svarmulighederne, og der kan således opnås højst 3 point.

Data

Her benyttes ingen data. Svaret på spørgsmålet afgives af jordbrugeren selv.

4. Afslutning på IPM-skemaet

IPM-skemaet afsluttes med at vise den summerede pointtildeling fra de 14 spørgsmål.

IPM-princip	Nr.	Spørgsmål	Besvares af jordbruger selv	Baseret på data jordbruger allerede har indberettet til LBST eller MST	Max point
1a	1	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risiko for herbicidresistens?		x	10
1a	2	Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?		x	10
1a	3	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?		x	10
1c	4	Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at ned-sætte behovet for svampemidler? <i>En svarmulighed vælges:</i> •Jeg vælger overvejende sorter, der er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme, og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point) •Jeg vælger overvejende sortsblandinger med mindst 3 forskellige sorter og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point) •Jeg vælger i nogle tilfælde sorter, der er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme (4 point) •Jeg vælger kun sorter efter udbytte eller tager de sorter, jeg får tilbudt af forhandleren, uden at undersøge, om de er modstandsdygtige (mindre modtagelige) overfor sygdomme (0 point)	x		6
1e	5	Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker? <i>En svarmulighed vælges:</i> •Jeg er opmærksom på ikke at flytte skadevoldere i form af ukrudtsfrø og sygdomme rundt mellem markerne med jord og maskiner (6 point) •Jeg kører først i marker med få skadevoldere og kører sidst i marker med store mængder ukrudtsfrø og sygdomme som fx kålbrok (6 point) •Jeg har kun fokus på at undgå spredning af græsukrudt. (3 point) •Jeg har ikke fokus på dette (0 point)	x		6
1f	6	Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal? <i>Der sættes ja eller nej uden for hvert udsagn:</i> •Jeg holder sprøjtefri randzoner langs levesteder for blandt andet nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)	x		6

		•Jeg bruger afdriftsreducerende dyser eller anden teknik til at reducere afdrift langs markkanten og andre levesteder for blandt andet nytte dyr (ja 2 point, nej 0 point) •Jeg sænker bommen og nedsætter kørehastigheden for at nedsætte afdriften langs markkanten og andre levesteder for nytte dyr (ja 2 point, nej 0 point) •		
4, 1b, 1e	7	Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler? Der sættes ja eller nej uden for hvert udsagn: • Jeg radrenser rækkeafgrøderne (ja 4 point, nej 0 point) • Jeg udsætter såtidspunktet i vintersæd for at mindske græs-ukrudt (ja 3 point, nej 0 point) • Jeg er opmærksom på problemukrudt ved at fjerne det, inden det kaster frø (ja 3 point, nej 0 point) •	x	10
5	8	Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?	x	8
5	9	Vælger du svampemidler med lav belastning?	x	8
5	10	Vælger du insektmidler med lav belastning?	x	5
5	11	Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?	x	5
6, 2, 3	12	På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere? (En svarmulighed) •Jeg behandler kun de dele af marken, der er nødvendige at behandle i forhold til skadetærskler, monitorings- og varslingsresultater (5 point) •Jeg behandler marken efter mit kendskab til og erfaring med skadevoldere (2 point) •Jeg ønsker at være på den sikre side og behandler derfor forebyggende (0 point) •Jeg tænker ikke så meget over det (0 point)	x	5
7	13	Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?	x	8
8	14	Følger du op på, om en sprøjtning har virket? (En svarmulighed) •Jeg har et sprøjtevindue i afgrøden, så jeg kan se effekten af sprøjtningen (3 point) •Jeg gennemgår markerne enkeltvis for at se effekten af sprøjtningerne (2 point) •Jeg gennemgår markerne overordnet (1 point) •Jeg ved godt, at jeg burde følge op på, om sprøjtningen har virket, men jeg får det ikke gjort (0 point)	x	3
Maksimal antal point				100

Vurderingen af, hvor langt jordbrugsvirksomheden er kommet i anvendelsen af de 8 IPM-principper, opdeles i tre niveauer, som følger:

>70	Du er godt i gang med IPM på din bedrift
20-70	Du er på vej med IPM på din bedrift
<20	Du er lige begyndt med IPM på din bedrift

Det opnåede antal point kan anvendes til virksomhedens eget arbejde med den fortsatte anvendelse af IPM-principperne.

En øget anvendelse af IPM-principperne i tilrettelæggelsen af planteproduktionen vil gøre virksomheden mindre afhængig af sprøjtemidler.

IPM-skemaet med virksomhedens samlede pointscore sendes til virksomheden som digital post som PDF. IPM-skemaet skal kunne forevises ved forespørgsel i forbindelse med Landbrugsstyrelsens pesticidkontrol.

Dele af data lagres i anonymiseret form hos myndighederne.

Bilag 1. IPM-principper

IPM-principperne, som de er beskrevet i: Pesticidstrategi 2017-21, bilag 2.

IPM-principperne er:

1. Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved:
 - a) at have et varieret og sundt sædskifte
 - b) at bruge hensigtsmæssige dyrkningsmetoder
 - c) at bruge resistente eller tolerante sorter, når det er muligt, og bruge udsædsmateriale af høj kvalitet
 - d) at gødske, kalke, vande og afvande i passende omfang
 - e) at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr
 - f) at beskytte og øge mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.
2. Man overvåger skadevolderne i afgrøderne med passende metoder og værktøjer, bruger varslings-, prognose- og diagnosticeringsmetoder, når det kan lade sig gøre og søger råd hos professionelt kvalificerede rådgivere.
3. Man inddrager varslinger, prognoser og grænseværdier, når man tager beslutninger om plantebeskyttelse.
4. Man vælger biologiske, fysiske og andre ikke-kemiske metoder mod skadevolderne, hvis de er tilstrækkeligt effektive til at bekæmpe skadevoldere
5. Man vælger de sprøjtemidler, som passer bedst til opgaven og er mindst belastende for menneskers sundhed, andre organismer i naturen og miljøet
6. Man vælger den korrekte dosering, så vidt muligt nedsatte doseringer. Man behandler så få gange som muligt, pletsprøjter mv. Samtidig forebygger man, at skadevolderne udvikler resistens mod midlerne.
7. Er der risiko for resistensdannelse, tager man tilgængelige antiresistensstrategier i brug for at bevare produkternes effektivitet. Eksempelvis ved at bruge forskellige sprøjtemidler med forskellig virkemekanisme.
8. Man følger op på, hvordan indsatsen har virket. Udgangspunktet er en løbende overvågning af skadevolderne i marken og registreringerne i sprøjtejournalen.

Bilag 2. Skærbilleder af IPM-skema med eksempler

Min side	Før sprøjtejournal	Indberet sprøjtejournal	Udfyld IPM-skema	Hjælp	Log ud
----------	--------------------	-------------------------	-------------------------	-------	--------

IPM-skema for planperioden 2020/2021

Formålet med dette skema er, at du som jordbruger hvert år overvejer, hvordan du anvender IPM-principperne på din ejendom og dermed minimerer dit forbrug af sprøjtemidler og risikoen for udvikling af resistens mod sprøjtemidler. IPM står for integreret plantebeskyttelse. Du kan finde [vejledning til skemaet på Miljøstyrelsens hjemmeside](#), og der kan du også se en kort film, der guider dig igennem udfyldelse af skemaet.

Skal du udfylde skemaet?

Det er ikke alle jordbrugsvirksomheder, der er pligtige til at udfylde skemaet. Du er fritaget fra at udfylde skemaet

- hvis du har under 10 ha dyrket areal (det inkluderer både omdriftsarealer, flerårige afgrøder og skovarealer) og/eller
- hvis bedriftens CVR-nr. er oprettet inden for den aktuelle eller forrige planperiode.

Hvis du er omfattet af ovenstående, skal du ikke foretage dig yderligere.

IPM-skemaet indeholder en funktion, der automatisk tjekker, om din bedrift af andre årsager er fritaget fra at udfylde skemaet, idet du også er fritaget for at udfylde IPM-skemaet hvis:

1. Din bedrift ikke råder over arealer i omdrift. Du er dermed fritaget, hvis du alene har flerårige afgrøder (dette tjekkes i data i Fællesskemaet)
2. Din bedrift ikke har anvendt sprøjtemidler på omdriftsarealer i de seneste 2 planperioder (dette tjekkes i Miljøstyrelsens IT-system til sprøjtejournalindberetninger, SJI)
3. Din bedrift udelukkende har arealer, der er omfattet af tilsagn om økologisk arealtilskud i den planperiode IPM-skemaet omhandler (dette tjekkes via data i Fællesskemaet)

Når du går videre og starter IPM-skemaet nederst på siden, tjekkes det, om du på baggrund af disse punkter er fritaget for at udfylde skemaet. Hvis det er tilfældet, vil du modtage et fritagelsesbrev i din e-Boks.

Sådan udfyldes skemaet

IPM-skemaet består af 14 spørgsmål. Du møder ét spørgsmål på hvert sit skærbillede.

Der er 8 af spørgsmålene, der allerede er besvaret på baggrund af data, du allerede har indberettet til Fællesskemaet hos Landbrugsstyrelsen og din sprøjtejournalindberetning til Miljøstyrelsen. Data trækkes først, når du logger ind. Du skal ikke selv gøre noget, men klikke på knappen "Næste".

De øvrige 6 spørgsmål skal du sætte kryds i de fortrykte svarmuligheder.

Når alle spørgsmål er besvaret, bliver der dannet et dokument, som sendes til din virksomheds e-Boks. Det er din dokumentation på, at du har besvaret IPM-skemaet. Skemaet bliver ikke gemt hos Miljøstyrelsen.

For at starte spørgeskemaet skal du klikke på knappen "Start IPM-skema", som du finder under den grå boks.

IPM-principper

Her er de 8 IPM-principper gengivet.

1. Man forebygger og bekæmper skadevoldere vha. flere metoder, navnlig ved:
 - a) at have et varieret og sundt sædskifte.
 - b) at bruge hensigtsmæssige dyrkningsmetoder.
 - c) at bruge resistente eller tolerante sorter, når det er muligt, og bruge udsædsmateriale af høj kvalitet.
 - d) at gødske, kalle, vande og afvande i passende omfang.
 - e) at forebygge spredning af ukrudt, sygdomme og skadedyr.
 - f) at beskytte og øge mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal.
2. Man overvåger skadevolderne i afgrøderne med passende metoder og værktøjer, bruger varslings-, prognose- og diagnosticeringsmetoder, når det kan lade sig gøre og søger råd hos professionelt kvalificerede rådgivere.
3. Man inddrager varslinger, prognoser og grænseværdier, når man tager beslutninger om plantebeskyttelse.
4. Man vælger biologiske, fysiske og andre ikke-kemiske metoder mod skadevolderne, hvis de er tilstrækkeligt effektive til at bekæmpe skadevolderne.
5. Man vælger de sprøjtemidler, som passer bedst til opgaven og er mindst belastende for menneskers sundhed, andre organismer i naturen og miljøet.
6. Man vælger den korrekte dosering, så vidt muligt nedsatte doseringer. Man behandler så få gange som muligt, pletsprøjter mv. Samtidig forebygger man, at skadevolderne udvikler resistens mod midlerne.
7. Er der risiko for resistensdannelse, tager man tilgængelige antiresistensstrategier i brug for at bevare produktens effektivitet. Eksempelvis ved at bruge forskellige sprøjtemidler med forskellig virkemekanisme.
8. Man følger op på, hvordan indsatsen har virket. Udgangspunktet er en løbende overvågning af skadevolderne i marken og registreringerne i sprøjtejournalen.

Start IPM-skema

Du har logget på som person med NemID Privat!

For at logge på Sprøjtejournalindberetningen / IPM-skema skal du logge på som virksomhed med NemID for Erhverv.

Klik på dette link for at komme til [logon-siden](#) og prøv igen med NemID for Erhverv.

Manglende indberetning

Du har ikke indberettet sprøjtejournaldata i SJI-systemet for den seneste og/eller den næst-seneste planperiode. Du skal indberette de manglende sprøjtejournaldata for at kunne komme videre til udfyldelse af IPM-skemaet. Du kan indberette sprøjtejournaldata direkte i Miljøstyrelsens SJI-system ved at gå til fanebladet "Indberet sprøjtejournal".

Bemærk at du kun er pligtig til at indberette sprøjtejournaldata til SJI, hvis du har et samlet dyrket areal på over 10 ha (inkl. skov) eller hvis du som ejer af et gartneri (m.v.) har en årlig omsætning på over 50.000 kr.

Din manglende indberetning af sprøjtejournaldata i SJI kan skyldes, at din virksomhed er nystartet. Du har eventuelt derfor ingen sprøjtejournaldata at indberette for dit CVR-nr. for de seneste to planperioder. I så fald er du ikke pligtig til at besvare IPM-skemaet, og du skal ikke foretage dig yderligere.

Spørgsmål 1

Du har opnået 10 point i dette spørgsmål

Spørgsmål 1
Spørgsmål 2
Spørgsmål 3
Spørgsmål 4
Spørgsmål 5
Spørgsmål 6
Spørgsmål 7
Spørgsmål 8
Spørgsmål 9
Spørgsmål 10
Spørgsmål 11
Spørgsmål 12
Spørgsmål 13
Spørgsmål 14

Vælg du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risikoen for herbicidresistens?

Til at besvare dette spørgsmål, er der hentet oplysninger om marker og afgrøder fra Fællesskemaet. Du skal derfor ikke indtaste noget. Det er kun de afgrøder, som Miljøstyrelsen har defineret som afgrøder i omdrift, der indgår i opgørelsen. Eksempelvis indgår juletræer ikke, se evt. listen over afgrøder i omdrift i bilag 3 i Vejledningen.

I tabellen er vist sædskiftet (afgrøderækkefølgen) for de seneste 6 år for de største marker, du har dyrket i planperioden, som dette IPM-skema gælder for. Der vises op til 10 marker. De marker, som du ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor de har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

Mark	Areal (ha)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	Indeks for ukrudt	Point
Afgrøde på marken. Hold musen over forkortelsen for at se teksten								Indeks for ukrudt	Point
5-0	22,18	Vårbyg	Vårbyg	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg		
4-0	17,54	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	Havre	Kar,spi	Vårbyg	0,30	1
6-0	15,82	Vårbyg	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	0,30	1
8-0	15,72	Kar,spi	Vihvede	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	0,30	1
11-0	15,32	Vårbyg	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	0,40	1
10-0	15,3	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	0,30	1
7-0	15,11	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	0,30	1

Baggrund for indekset

Sædskiftet er nøglen til at forebygge ukrudt, fordi efterårsetablerede afgrøder fremmer de ukrudsarter, som har samme livsform (vinterenårige arter som fx kamille, vindaks, agerrævehale mfl.). Tilsvarende vil et sædskifte med mange forårsetablerede afgrøder, vil fremme sommerenårige arter (fx pileurter, flyvehavre mfl.)

Sædskifteindekset for ukrudt er beregnet ved at afgrøderne er opdelt i fem afgrødegrupper:

- Efterårsetablerede korn/græsser
- Efterårsetablerede bredbladede afgrøder
- Forårsetablerede korn/græsser
- Forårsetablerede bredbladede afgrøder
- Flerårige landbrugsafgrøder (herunder dæksædsafgrøder med udlæg, frøgræs, slætgræs).

Denne afgrødeinddeling har til formål at vurdere sædskifterne i forhold til afgrødediversitet. Stor diversitet forebygger opformering af ukrudt samt mindsker risikoen for udvikling af herbicidresistens. Med denne inddeling vil et sædskifte samtidig delvist blive karakteriseret i forhold til variation i såtidspunktet.

Sædskifteindekset beregnes ved at antallet af afgrødegrupper, der er dyrket over de seneste 10 år, divideres med 10.

Ved et lavt antal point bør man genoverveje sit sædskifte, så flere afgrødegrupper indgår i den 10-årige periode.

Grundlag for pointgivning

1 point opnås, hvis indekset er større end eller lig med 0,3.

0 point opnås, hvis indekset er under 0,3.

Pointene lægges sammen til et samlet resultat.

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

Der er fjernet en eller flere marker fra oversigten, da der har været en afgrøde på marken, som ikke er en omdriftsafgrøde. I IPM-skemaet medregnes kun marker, der har været i omdrift i alle de sidste 10 år.

Da du har færre end 10 marker, der indgår i opgørelsen, er dit pointtal kompenseret, så det er forhøjet forholdsmæssigt.

Næste

Spørgsmål 2

Du har opnået 3 point i dette spørgsmål

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	
Spørgsmål 3	
Spørgsmål 4	
Spørgsmål 5	
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Vælg du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?

Til at besvare dette spørgsmål, er der hentet oplysninger om marker og afgrøder fra Fællesskemaet. **Du skal derfor ikke indtaste noget.** Det er kun de afgrøder, som Miljøstyrelsen har defineret som afgrøder i omdrift, der indgår i opgørelsen. Eksempelvis indgår juletræer ikke, se evt. listen over afgrøder i omdrift i bilag 3 i Vejledningen.

I tabellen er vist sædskiftet (afgrøderækkefølgen) for de seneste 6 år for de største marker, du har dyrket i planperioden, som dette IPM-skema gælder for. Der vises op til 10 marker. De marker, som du ikke har haft rådighed over i alle 10 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor de har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen af sædskifteindeks.

Mark	Areal (ha)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	Indeks for græsukrudt	Point
Afgrøde på marken. Hold musen over forkortelsen for at se teksten									
5-0	22,18	Vårbyg	Vårbyg	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	0,80	0
4-0	17,54	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	Havre	Kar,spi	Vårbyg	0,80	0
6-0	15,82	Vårbyg	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	0,70	1
8-0	15,72	Kar,spi	Vihvede	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	0,70	1
11-0	15,32	Vårbyg	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	0,82	0
10-0	15,3	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	0,80	0
7-0	15,11	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	0,98	0

Baggrund for indekset

Dette indeks karakteriserer sædskiftet i forhold til at forebygge problemer med græsukrudt. Problemerne er størst i sædskifter med en stor andel efterårssåede afgrøder, der begunstiger flere arter af enårigt græsukrudt.

Det vurderes at forholdet mellem forårsetablerede og efterårsetablerede afgrøder bør ligge i intervallet 0,25 – 0,75 for at karakterisere et godt IPM-sædskifte.

Sædskifteindekset beregnes ved at antallet af de to afgrødegrupper, der er dyrket over de seneste 10 år, divideres med 10.

Hvis man har opnået et sædskifteindeks på under 0,25 (fx i sædskifter domineret af vinterhvede), får man ikke point. Men kan i så fald vælge at inddrage mere vårsæd i sit sædskifte og fremadrettet opnå IPM-point.

Har man derimod et sædskifteindeks på over 0,75 (fx i majssædskifter), og derfor heller ikke får point, kan man inddrage mere vintersæd i sit sædskifte.

Grundlag for pointgivning

1 point opnås, hvis indekset er mellem eller lig med 0,25 - 0,75.

0 point opnås, hvis indekset er udenfor intervallet.

Pointene lægges sammen til et samlet resultat.

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

Der er fjernet en eller flere marker fra oversigten, da der har været en afgrøde på marken, som ikke er en omdriftsafgrøde. I IPM-skemaet medregnes kun marker, der har været i omdrift i alle de sidste 10 år.

Da du har færre end 10 marker, der indgår i opgørelsen, er dit pointtal kompenseret, så det er forhøjet forholdsmæssigt.

Forrige

Næste

Spørgsmål 3

Du har opnået 3,75 point i dette spørgsmål

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	
Spørgsmål 4	
Spørgsmål 5	
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?

Til at besvare dette spørgsmål, er der hentet oplysninger om marker og afgrøder fra Fællesskemaet. Du skal derfor ikke indtaste noget.

I tabellen er vist sædskiftet (afgrøderækkefølgen) for de seneste 8 år for de marker, du i seneste planperiode har dyrket med de afgrøder, der er fastsat karenperiode for i vejledningens tabel 1. Det er afgrøder hvor det er mest afgørende at have fokus på sædskifte for at forebygge sygdomme og skadedyr. Der vises op til 10 marker. De marker, som du ikke har haft rådighed over i alle 8 år, vises med nedtonet farve for de år, hvor de har været ansøgt af et andet CVR-nr. og medregnes som en del af markens afgrøderækkefølge, og indgår dermed i beregningen.

De afgrøder, der er fremhævet med fed, er de afgrøder, der indgår i beregningen.

Mark	Areal (ha)	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015	Point
Afgørde på marken. Hold musen over forkortelsen for at se teksten										
8-0	15,72	Kar,spi	Vihvede	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	Vihvede	1
16-0	15,54	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	Andet	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	0
10-0	15,3	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	0
3-0	14,02	Kar,spi	Vihvede	Kar,spi	Havre	Vårbyg	Kar,spi	Vihvede	Vårbyg	0
67-0	13,99	Viraps	Vibyg	Kar,læg	Vårbyg	Vibyg	Vihvede	Vårbyg	Vårbyg	1
28-0	12,92	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Andet	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Kar,spi	0
53-0	12,73	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	Vihvede	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	0
82-0	11,43	Kar,spi	Klgræs	Klgræs	Havre	Kar,spi	Kar,spi	Græs	Klgræs	1
42-0	10,47	Kar,spi	Vibyg	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	Kar,spi	Vårbyg	0
54-0	10,3	Kar,spi	Vårbyg	Vårbyg	Kar,spi	Kar,spi	Kar,spi	Kar,spi	Kar,spi	0,75

Baggrund for indekset

Med dette spørgsmål foretages en vurdering af hvor godt sædskiftet forbygger sædskiftebårne sygdomme og skadedyr, der er knyttet til den seneste afgrøde. Pointtildeling beregnes ved, at der for den enkelte mark det seneste år gives point, hvis afgrøden i dette år overholder karenperioden på fx 1, 3 eller 5 år jvf. tabel 1 i vejledningen.

Grundlag for pointgivning

Hvis karenperioden er overholdt gives enten 1 point, 0,75 point eller 0,5 point.

0 point hvis karenperioden ikke er overholdt.

Pointene lægges sammen til et samlet resultat.

Du kan opnå op til 10 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 4

Du har opnået 6 point i dette spørgsmål

Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?

Brug af resistente sorter har betydning for forbruget af svampemidler.

Markér det ene udsagn, som passer bedst på den måde, du vælger sorter på.

- ☐ Jeg vælger overvejende sorter, som er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme og har fokus på, at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- ☒ Jeg vælger overvejende sortsblandinger med mindst 3 forskellige sorter og har fokus på at udsædsmaterialet er sundt (6 point)
- ☐ Jeg vælger i nogle tilfælde sorter, som er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme (4 point)
- ☐ Jeg vælger kun sorter efter udbytte, eller tager de sorter, jeg får tilbudt af forhandleren uden at undersøge, om de er modstandsdygtige (mindre modtagelige) over for sygdomme (0 point)

Du kan finde flere oplysninger om sorternes modtagelighed overfor sygdomme på [sortinfo](#). Dette er kun relevant for landbrugsafgrøder. Spørg evt. din konsulent om valg af modstandsdygtige sorter.

Der kan opnås op til 6 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	
Spørgsmål 5	
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 5

Du har opnået 6 point i dette spørgsmål

Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?

Forebyggelse af spredning af skadevoldere har stor betydning for at minimere behovet for at anvende sprøjtemidler. Du kan selv gøre meget for at undgå spredning af skadevoldere mellem marker. Du kan læse mere om rensning af maskiner via [dette faktaark på landbrugsinfo](#).

Markér det ene udsagn, der passer bedst.

- ☒ Jeg er opmærksom på ikke at flytte skadevoldere i form af f.eks. ukrudtsfrø og sygdomme rundt mellem markerne med jord og maskiner (6 point)
- ☐ Jeg kører først i marker med få skadevoldere og kører sidst i marker med store mængder ukrudtsfrø og sygdomme som f.eks. kålbrot (6 point)
- ☐ Jeg har kun fokus på at undgå spredning af græsukrudt (3 point)
- ☐ Jeg har ikke fokus på dette (0 point)

Der kan opnås op til 6 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 6

Du har opnået 4 point i dette spørgsmål

Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?

De sprøjtemidler, der bliver anvendt på markernes afgrøder, skal have effekt i afgrøden og ikke på arealerne uden for marken. Det er derfor vigtigt, at du gør en indsats for, at sprøjtemidlerne ikke påvirker nyttedyr og biodiversiteten uden for det dyrkede areal. Det er muligt at tage mange forholdsregler, og du kan her opnå point for flere tiltag.

Hvad passer bedst? Der skal svares Ja eller Nej til hvert af de 3 udsagn.

Ja Nej

- ☒ ☐ Jeg holder sprøjtefri randzoner langs levesteder for bl.a. nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- ☒ ☐ Jeg bruger afdriftsreducerende dyser eller anden teknik til at reducere afdrift langs markkanten og andre levesteder for bl.a. nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)
- ☐ ☒ Jeg sænker bommen og nedsætter kørehastigheden for at nedsætte afdriften langs markkanten og andre levesteder for bl.a. nyttedyr (ja 2 point, nej 0 point)

Du kan finde oplysninger om beskyttelse af nyttedyr i og omkring det dyrkede areal i [denne pjeces](#).

Der kan opnås op til 6 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 7

Du har opnået 3 point i dette spørgsmål

Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?

Det er vigtigt, at sprøjtevæsken ikke påvirker livet uden for markkanten.

Hvad passer bedst? Der skal svares Ja eller Nej til hvert af de 3 udsagn.

Ja Nej

- ☐ ☒ Jeg radrenser rækkeafgrøderne (ja 4 point, nej 0 point)
- ☐ ☒ Jeg udsætter såtidspunktet i vintersæd for at mindske græsukrudt (ja 3 point, nej 0 point)
- ☒ ☐ Jeg er opmærksom på problemukrudt ved at fjerne det, inden det kaster frø (ja 3 point, nej 0 point)

Har du ikke rækkeafgrøder, eller afgrøder hvor der kan gennemføres mekanisk jordbearbejdning efter etablering, kan du ikke opnå point for første udsagn, og kan derfor maksimalt opnå 6 point.

Der kan opnås op til 10 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 8

Du har opnået 0 point i dette spørgsmål

Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). Du skal derfor ikke indtaste noget.

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din ukrudtsbekæmpelse i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Ukrudtsmidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2020 / 2021	0,41	Stigende	0
2021 / 2022	0,52		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 8 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 9

Du har opnået 8 point i dette spørgsmål

Vælger du svampemidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournallindberetning (SJI). Du skal derfor ikke indtaste noget.

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din svampebekæmpelse i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Svampemidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2020 / 2021	0,29	Faldende	8
2021 / 2022	0,23		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 8 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

Forrige

Næste

Spørgsmål 10

Du har opnået 5 point i dette spørgsmål

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	✓
Spørgsmål 10	
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Vælger du insektmidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). Du skal derfor ikke indtaste noget.

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din insektbekæmpelse i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Insektmidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2020 / 2021	0,40	Faldende	5
2021 / 2022	0,00		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 5 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	✓
Spørgsmål 10	✓
Spørgsmål 11	
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 11

Du har opnået 0 point i dette spørgsmål

Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?

Belastningen angiver de brugte pesticiders belastning af sundhed og miljø, herunder grundvand.

Til at besvare dette spørgsmål er der hentet oplysninger om afgrøder og antal hektar fra din sprøjtejournalindberetning (SJI). **Du skal derfor ikke indtaste noget.**

I tabellen er vist udviklingen i belastningen af din vækstregulering i den afgrøde i omdrift, der arealmæssigt har været den største i den planperiode, som IPM-skemaet udfyldes for. Dog forudsat at der også er indberettet til SJI for denne afgrøde i forrige planperiode. I tilfælde af at den arealmæssigt største behandlede afgrøde det pågældende år ikke findes som afgrøde på virksomheden året før, vil sammenligningen af fladebelastningen ske for de to år for den næststørste afgrøde på virksomheden.

Vækstreguleringsmidler i Vårbyg			
Planperiode	Fladebelastning	Tendens	Point
2020 / 2021	0,00	Stigende	0
2021 / 2022	0,10		

Fladebelastning (BF) er pesticidbelastningen pr. arealenhed (B pr. ha), hvor den beregnede belastning for en given pesticidanvendelse fordeles på det tilsvarende behandlede areal (B pr. ha). Fladebelastningen er velegnet til at beskrive intensiteten i pesticidbelastningen for f.eks. den enkelte bedrift eller den enkelte afgrøde. Miljøstyrelsen har beregnet en belastning for hvert sprøjtemiddel, som danner baggrund for beregning af fladebelastningen.

Grundlag for pointgivning

Der opnås 5 point ved faldende eller uforandret tendens, mens der gives 0 point ved stigende tendens.

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	✓
Spørgsmål 10	✓
Spørgsmål 11	✓
Spørgsmål 12	
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 12

Du har opnået 2 point i dette spørgsmål

På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?

For at forebygge at skadevolderne udvikler resistens, skal afgrøden behandles så få gange som muligt og kun pletsprøjtes, hvor det er nødvendigt.

Markér det ene udsagn, der passer bedst til den måde, du vælger sprøjtestrategi på.

- ☐ Jeg behandler kun de dele af marken, der er nødvendige at behandle i forhold til skadetærskler, monitorings- og varslingsresultater (5 point)
- ☒ Jeg behandler marken efter mit kendskab til og erfaring med skadevoldere (2 point)
- ☐ Jeg ønsker at være på den sikre side og behandler derfor forebyggende (0 point)
- ☐ Jeg tænker ikke så meget over det (0 point)

Der kan opnås op til 5 point i dette spørgsmål.

Forrige

Næste

Spørgsmål 13

Du har opnået 8 point i dette spørgsmål

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	✓
Spørgsmål 10	✓
Spørgsmål 11	✓
Spørgsmål 12	✓
Spørgsmål 13	
Spørgsmål 14	

Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?

Antallet af forskellige aktivstoffer i pesticider reduceres løbende og dermed reduceres også antallet af virkemekanismer, med risiko for udvikling af resistens. Det er derfor vigtigt, at man har fokus på, at vælge sprøjtemidler med forskellige virkemekanismer for at modvirke udvikling af resistens mod sprøjtemidlerne.

Fra Sprøjtejournalindberetningen er hentet de ukrudtsmidler, der er anvendt på bedriften i den planperiode, der udfyldes IPM-skema for og perioden før. Fra Bekæmpelsesmiddeldatabasen hentes oplysninger om virkemekanismerne af de aktivstoffer, der indgår i de anvendte ukrudtsmidler. Du skal derfor ikke indtaste noget.

Midler anvendt til bekæmpelse af tokimbladet ukrudt			
Middel	Reg.nr.	Aktivstoffer	Virkemekanismer
Trimmer SG	11-65	tribenuron-methyl	B / 2
Boxer	1-211	prosulfocarb	K3 / 15
Reglone (Dispensation 20...	1-262	diquat	D / 22
Fenix	18-417	aclonifen	F3 / 34
Atlantis OD	18-505	mesosulfuron	B / 2
Atlantis OD	18-505	iodosulfuron-methyl-natrium	B / 2
Legacy 500 SC	396-26	diflufenican	F1 / 12
Kalif 360 CS	396-57	clomazon	F4 / 13
Roundup Flex (tidl. MON 7...	48-43	glyphosat	G / 9
Gozai (Dispensation 2020)	604-29	pyraflufen-ethyl	-
Primus XL	64-78	fluroxypyr	O / 4
Primus XL	64-78	florasulam	B / 2
Pixxaro EC	64-87	halauxifen-methyl	O / 4
Pixxaro EC	64-87	fluroxypyr	O / 4
Zypar	64-88	halauxifen-methyl	O / 4
Zypar	64-88	florasulam	B / 2

Midler anvendt til bekæmpelse af enkimbladet ukrudt (græsukrudt)			
Middel	Reg.nr.	Aktivstoffer	Virkemekanismer
Boxer	1-211	prosulfocarb	K3 / 15
Reglone (Dispensation 20...	1-262	diquat	D / 22
Primera Super	18-432	fenoxaprop-P-ethyl	A / 1
Atlantis OD	18-505	mesosulfuron	B / 2
Atlantis OD	18-505	iodosulfuron-methyl-natrium	B / 2
Roundup Flex (tidl. MON 7...	48-43	glyphosat	G / 9

Skemaet viser ukrudtsmidler, der er anvendt. De er opdelt i henholdsvis midler til bekæmpelse af tokimbladet ukrudt og enkimbladet ukrudt (græsukrudt). For hvert middel ses dets aktivstof og virkemekanisme. I hvert ukrudtsmiddel indgår der et eller flere aktivstoffer, og der kan derfor indgå en eller flere virkemekanismer. Visse midler optræder på begge lister.

Du kan holde musen over midlets navn i tabellen for at se dets fulde navn.

Antal anvendte virkemekanismer for ukrudt: 8

Antal anvendte virkemekanismer for græsukrudt: 5

Grundlag for pointgivning

	Antal anvendte virkemekanismer	Point
Ukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 eller flere	4
Græsukrudt	0	4
	1	0
	2	2
	3	3
	4 eller flere	4
Max antal point		8

Forrige

Næste

Spørgsmål 1	✓
Spørgsmål 2	✓
Spørgsmål 3	✓
Spørgsmål 4	✓
Spørgsmål 5	✓
Spørgsmål 6	✓
Spørgsmål 7	✓
Spørgsmål 8	✓
Spørgsmål 9	✓
Spørgsmål 10	✓
Spørgsmål 11	✓
Spørgsmål 12	✓
Spørgsmål 13	✓
Spørgsmål 14	

Spørgsmål 14

Du har opnået 3 point i dette spørgsmål

Følger du op på, om en sprøjtning har virket?

Det er vigtigt at følge op på om en sprøjtning har virket, fordi manglende virkning kan skyldes begyndende resistens.
Endvidere kan f.eks. et sprøjtevindue vise, at en sprøjtning ikke var nødvendig. Det kan være nyttig viden for planlægning af ukrudtsbekæmpelsen i de følgende sæsoner, idet det kan medvirke til at reducere forbruget af sprøjtemidler.

Markér det ene udsagn der passer bedst på den måde, du følger op på sprøjteindsatsen i marken.

- ☒ Jeg har et sprøjtevindue i afgrøden, så jeg kan se effekten af sprøjtningen (3 point)
- ☐ Jeg gennemgår markerne enkeltvis for at se effekten af sprøjtningerne (2 point)
- ☐ Jeg gennemgår markerne overordnet (1 point)
- ☐ Jeg ved godt, at jeg burde følge op på om sprøjtningen har virket, men jeg får det ikke gjort (0 point)

Der kan opnås op til 3 point i dette spørgsmål.

Forrige

Gå til resultat

Alle spørgsmål skal besvares inden man kan gå til resultatet.

Resultat

Det samlede resultat af besvarelsen af de 14 spørgsmål ses i skemaet og er klar til at blive sendt via Digital Post. Hold musen over et IPM-princip, hvis du vil se hvad det indeholder.

Du har opnået 63,75 point.

Spørgsmål	IPM-princip	Spørgsmål	Max Point	Opnåede Point
1	1a	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge ukrudt og mindske risikoen for herbicidresistens?	10	10
2	1a	Vælger du et sædskifte, der særligt kan forebygge græsukrudt?	10	3
3	1a	Vælger du et sædskifte, der kan forebygge sygdomme og skadedyr?	10	3,75
4	1c	Har du fokus på at vælge modstandsdygtige sorter for at nedsætte behovet for svampemidler?	6	6
5	1e	Har du fokus på at undgå spredning af skadevoldere mellem marker?	6	6
6	1f	Hvad gør du for at beskytte mængden af nytteorganismer i og omkring det dyrkede areal?	6	4
7	4, 1b, 1e	Hvad gør du for at nedsætte behovet for at bruge ukrudtsmidler?	10	3
8	5	Vælger du ukrudtsmidler med lav belastning?	8	0
9	5	Vælger du svampemidler med lav belastning?	8	8
10	5	Vælger du insektmidler med lav belastning?	5	5
11	5	Vælger du vækstreguleringsmidler med lav belastning?	5	0
12	6,2,3	På hvilket grundlag beslutter du dig, når du skal bekæmpe skadevoldere?	5	5
13	7	Vælger du ukrudtsmidler med forskellige virkemekanismer for at minimere risiko for udvikling af resistens?	8	8
14	8	Følger du op på, om en sprøjtning har virket?	3	2
			100	63,75

Over 70 point: Du er godt i gang med IPM på din bedrift

20 til 70 point: Du er på vej med IPM på din bedrift

Under 20 point: Du er lige begyndt med IPM på din bedrift

Du skal kunne fremvise det udfyldte skema i forbindelse med Landbrugsstyrelsens kontrolbesøg.

Du skal derfor gemme der hvor du modtager Digital Post ved at klikke på knappen "Send via Digital Post og afslut".

Ret indtastning

Send via Digital Post og afslut

Min side

Før sprøjtejournal

Indberet sprøjtejournal

Udfyld IPM-skema

Hjælp

Log ud

IPM-skema er færdigudfyldt

IPM besvarelse sendt til virksomhedens eBoks

Bilag 3. Liste over afgrødekoder for afgrøder, der defineres som afgrøder i omdrift

Nedenstående liste er baseret på fra Landbrugsstyrelsens Fællesskema for 2022 og kan findes via [linket her](#).

Afgrødekode	Afgrøde	Afgrødekategori
Vårsæd til modenhed		
1	Vårbyg	vårbyg
2	Vårhvede	vårhvede
3	Vårhavre	vårhavre
4	Blanding af vårsåede arter	vårsået blanding
5	Majs til modenhed	majs
6	Vårhvede, brødhvede	vårhvede
7	Korn + bælgssæd under 50% bælgssæd	vårsået blanding
8	Vårspelt	vårspelt
18	Korn og bælgssæd (over 50 % bælgssæd)	Vårsået blanding
55	Vårrug	vårrug
56	Vårtriticale	vårtriticale
58	Sorghum	sorghum
Vintersæd til modenhed		
9	Vinterspelt	vinterspelt
10	Vinterbyg	vinterbyg
11	Vinterhvede	vinterhvede
13	Vinterhvede, brødhvede	vinterhvede
14	Vinterrug	vinterrug
15	Vinterhybridrug	vinterrug
16	Vintertriticale	vintertriticale
17	Blanding af efterårssåede arter	vintersået blanding
57	Vinterhavre	vinterhavre
Oliefær og Bælgssæd		
21	Vårraps	vårraps
22	Vinterraps	vinterraps
23	Rybs	ager-kål

24	Solsikke	solsikke
25	Sojabønner	soja
30	Ærter	ært
31	Hestebønner	hestebønne
32	Sødlupin	lupin
35	Bælgsæd, flerårig blanding	vårsået blanding
36	Bælgsæd, andre typer til modenhed blanding	vårsået blanding
54	Bælgsæd blanding	vårsået blanding
180	Gul sennep	sennep
182	Blanding af oliearter	vårsået blanding

Hør og Hamp		
40	Oliehør	hør
41	Spindhør	hør
42	Hamp	hamp
51	Blanding bredbladet afgrøde, frø/kerne	vårsået blanding
52	Quinoa	quinoa
53	Boghvede	boghvede

Frøgræs		
101	Rajgræsfrø, alm.	vårsået rajgræsfrø
102	Rajgræsfrø, alm. 1. år, efterårsudlagt	efterårssået rajgræsfrø
103	Rajgræsfrø, ital.	vårsået rajgræsfrø
104	Rajgræsfrø, ital. 1. år efterårsudlagt	efterårssået rajgræsfrø
105	Timothefrø	Timothefrø
106	Hundegræsfrø	hundegræsfrø
107	Engsvingelfrø	svingelfrø
108	Rødsvingelfrø	svingelfrø
109	Rajsvingelfrø	vårssået rajsvingelfrø
110	Svingelfrø, bakke-	svingelfrø
111	Svingelfrø, strand-	svingelfrø
112	Engrapgræsfrø (marktype)	eng- og rapgræsfrø
113	Engrapgræsfrø (plænetype)	eng- og rapgræsfrø
114	Rapgræsfrø, alm.	eng- og rapgræsfrø
115	Hvenefrø, alm. og krybende	hvenefrø
116	Rajgræs, hybrid	vårsået rajgræsfrø
117	Rajgræs, efterårsudl. hybrid	efterårssået rajgræsfrø
118	Rajsvingelfrø, efterårsudlagt	efterårssået rajsvingelfrø
120	Kløverfrø	kløver
121	Bælgplanter, frø	vårsået blanding
122	Kommenfrø	kommen
123	Valmuefrø	valmue
124	Spinatfrø	spinat
125	Bederoefrø	beder
126	Blanding af markfrø til udsæd	vårsået blanding

Kartofler		
149	Kartofler, lægge- (certificerede)	kartoffel
150	Kartofler, lægge- (egen opformering)	kartoffel
151	Kartofler, stivelses-	kartoffel
152	Kartofler, spise- (pakkeri, vejsalg)	kartoffel
154	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte)	kartoffel
155	Kartofler, pulver/granules	kartoffel
156	Kartofler, friteret/chips/pommes frites	kartoffel

Rodfrugter til fabrik		
160	Sukkerroer til fabrik	beder
161	Cikorierødder	cikorie
162	Blanding, andre industriafrg.	vintersået blanding

Helsæd, vår		
210	Vårbyg, helsæd	vårbyg
211	Vårhvede, helsæd	vårhvede
212	Vårhavre, helsæd	vårhavre
213	Blandkorn, vårsået, helsæd	vårsået blanding
214	Korn og bælgssæd, helsæd, under 50% bælgssæd	vårsået blanding
215	Ærtehelssæd	ært
216	Silomajs	majs
217	Korn og bælgssæd, helsæd (over 50 % bælgssæd)	Vårsået blanding

Helsæd, vinter		
220	Vinterbyg, helsæd	vinterbyg
221	Vinterhvede, helsæd	vinterhvede
222	Vinterrug, helsæd	vinterrug
223	Vintertriticale, helsæd	vintertriticale
224	Blandkorn, efterårssået helsæd	vintersået blanding

Korn, grønkorn, græs (omdrift)		
230	Blanding af vårkorn, grønkorn	vårsået blanding
234	Korn og bælgssæd, grønkorn, under 50% bælgssæd	vårsået blanding
235	Blanding af vinterkorn, grønkorn	vintersået blanding
701	Grønkorn af vårbyg	vårbyg
702	Grønkorn af vårhvede	vårhvede
703	Grønkorn af vårhavre	vårhavre
704	Grønkorn af vårrug	vårrug
705	Grønkorn af vårtriticale	vårtriticale
706	Grønkorn af vinterbyg	vinterbyg

707	Grønkorn af vinterhvede	vinterhvede
708	Grønkorn af vinterhavre	vinterhavre
709	Grønkorn af vinterrug	vinterrug
710	Grønkorn af hybridrug	vinterrug
711	Grønkorn af vintertriticale	vintertriticale
172	Lucernegræs, over 25% græs til slæt inkl. eget foder	græs eller andet grøntfoder
236	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift) efterårsudlagt i vinterkorn til grønkorn	græs eller andet grøntfoder
237	Græs med kløver/lucerne, over 50 % bælglpl. (omdrift) efterårsudlagt i vinterkorn til grønkorn	græs eller andet grøntfoder
260	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
261	Kløvergræs, over 50% kløver (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
262	Lucerne, lucernegræs, over 50% lucerne (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
263	Græs uden kløvergræs (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
264	Græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
266	Græs under 50% kløver/lucerne, ekstremt lavt udbytte (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
267	Græs under 50% kløver/lucerne, meget lavt udbytte (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
268	Græs under 50% kløver/lucerne, lavt udbytte (omdrift)	græs eller andet grøntfoder
270	Græs til udegrise, omdrift	græs eller andet grøntfoder
284	Græs med vikke og andre bælglplanter, under 50 % bælglpl.	græs eller andet grøntfoder
285	Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)	græs eller andet grøntfoder

Græs, kløver og lucerne i renbestand		
170	Græs til fabrik, omdrift	græs
171	Lucerne, slæt	lucerne
173	Kløver til slæt	kløver
174	Kløvergræs til fabrik	kløver
273	Lucerne til fabrik	lucerne
277	Kløver til fabrik	kløver

Andre foderafgrøder		
280	Fodersukkerroer	beder
281	Kålroer	vårraps
282	Fodermarvkål	kål
283	Fodergulerødder	gulerod

Grøntsager, friland		
400	Asieagurker	agurk
402	Bladselleri	selleri

403	Blomkål	kål
404	Broccoli	kål
405	Courgette, squash	mandelgræskar
406	Grønkål	kål
407	Gulerod	gulerod
408	Hvidkål	kål
409	Kinakål	ager-kål
410	Knoldselleri	selleri
411	Løg	løg
412	Pastinak	pastinak
413	Rodpersille	persille
415	Porre	løg
416	Rosenkål	kål
417	Rødbede	beder
418	Rødkål	kål
420	Salat (friland)	salat
421	Savoykål, spidskål	kål
422	Spinat	spinat
423	Suktermajs	majs
424	Ærter, konsum	ært
429	Jordskokker, konsum	solsikke
430	Bladpersille	persille
431	Purløg	løg
432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)	planteskolekultur
434	Grøntsager, andre (friland)	planteskolekultur
450	Grøntsager, blandinger	vårsået blanding

Bilag 4: Tabel med virkemekanismer for ukrudtsmidler

Tabel med angivelse af virkemekanisme for aktivstoffer i midler til ukrudtsbekæmpelse.

Det er anført, om aktivstofferne benyttes til bekæmpelse af tokimbladet (bredbladet ukrudt) og/eller enkimbladet ukrudt (græsukrudt).

Aktivstofnavn(e)	Gruppe 1 (tokimbladet ukrudt)	Gruppe 2 (enkimbladet ukrudt)	Virke-Mekanisme (gammel/ny betegnelse)
2,4-D	x		O/4
Aclonifen	x		F3/34
aminopyralid	x		O/4
asulam	x		I/18
Bentazon	x		C3/6
Bromoxynil	x		C3/6
clodinafop-propargyl		X	A/1
Clomazon	x		F4/13
Clopyralid	x		O/4
Cycloxydim		X	A/1
Dicamba	x		O/4
diflufenican	x		F1/12
diquat*	x	X	D/22
eddikesyre	x	X	Z/0
ethofumesat	x		N/8
fenoxaprop-P-ethyl		X	A/1
florasulam	x		B/2
fluroxypyr	x		O/4
foramsulfuron	x	x	B/2
glyphosat	x	x	G/9
halauxifen-methyl	x		O/4
iodosulfuron-methyl-natrium	x	x	B/2
MCPA	x		O/4
mesosulfuron	x	x	B/2
mesotrion	x		F2/27
metamitron	x		C1/5
metobromuron	x		C2/5

metsulfuron-methyl	x		B/2
pelargonsyre	x	x	Z/0
pendimethalin	x		K1/3
phenmedipham	x		C1/5
picloram	x		O/4
picolinafen	x		F1/12
propaquizafop		x	A/1
propyzamid	x	x	K1/3
prosulfocarb	x	x	N/8
pyraflufen-ethyl*	x		E/14
pyridat	x		C3/6
pyroxsulam	x	x	B/2
rimsulfuron	x	x	B/2
thiencarbazone-methyl	x		B/2
thifensulfuron-methyl	x		B/2
tribenuron-methyl	x		B/2
triflusalufuron-methyl	x		B/2

*Disse aktivstoffer er hovedsagelig godkendt til brug som nedvisningsmidler, og fungerer derfor reelt ikke som ukrudtsmidler, hvorfor de ikke er relevante for vurdering af udvikling af/forebyggelse af resistens. De er dog på trods heraf medtaget her, fordi IT-løsningen trækker data fra alle aktivstoffer, der hører til produktgruppen "Ukrudtsmidler (inkl. nedvisningsmidler)".

Forklaring på virkemekanismegrupperne ses på denne hjemmeside:

https://hracglobal.com/files/HRAC_Revised_MOA_Classification_Herbicides_Poster.png

Der er en tabel med virkemekanismerne nede i højre hjørne.

Bilag 5. Liste over afgrødegrupper, der anvendes til beregning af ukrudtsindeks

Listen er fra Landbrugsstyrelsens Fællesskema for 2022 og kan findes via [linket her](#).

Der er til listen tilføjet oplysning om hvilke af 5 afgrødegrupper, afgrøderne tilhører. Der er tale om afgrødegrupper, der indgår i IPM-skemaets spørgsmål 1.

1. Efterårsetablerede korn/græsser
2. Efterårsetablerede bredbladede afgrøder
3. Forårsetablerede korn/græsser
4. Forårsetablerede bredbladede afgrøder
5. Flerårige landbrugsafgrøder (herunder dæksædsafgrøde med udlæg, frøgræs, slætgræs)

Afgrødekode		Afgrøde	Afgrødegruppe
Vårsæd til modenhed			
1	Vårbyg		3
2	Vårhvede		
3	Vårhavre		
4	Blanding af vårsåede arter		
5	Majs til modenhed		
6	Vårhvede, brødhvede		
7	Korn + bælgsæd under 50% bælgsæd		
8	Vårspelt		
18	Korn og bælgsæd (over 50 % bælgsæd)		
55	Vårrug		
56	Vårtriticale		
58	Sorghum		
Vintersæd til modenhed			
9	Vinterspelt		1
10	Vinterbyg		
11	Vinterhvede		
13	Vinterhvede, brødhvede		
14	Vinterrug		
15	Vinterhybridrug		
16	Vintertriticale		
17	Blanding af efterårssåede arter		
57	Vinterhavre		

Oliefrø og Bælgsæd		
22	Vinterraps	2
21	Vårraps	4
23	Rybs	
24	Solsikke	
25	Sojabønner	
30	Ærter	
31	Hestebønner	
32	Sødlupin	
35	Bælgsæd, flerårig blanding	
36	Bælgsæd, andre typer til modenhed blanding	
54	Bælgsæd blanding	
180	Gul sennep	
182	Blanding af oliearter	

Hør og Hamp		
40	Oliehør	4
41	Spindhør	
42	Hamp	
51	Blanding bredbladet afgrøde, frø/kerne	
52	Quinoa	
53	Boghvede	

Frøgræs		
101	Rajgræsfrø, alm.	5
102	Rajgræsfrø, alm. 1. år, efterårsudlagt	
103	Rajgræsfrø, ital.	
104	Rajgræsfrø, ital. 1. år efterårsudlagt	
105	Timothefrø	
106	Hundegræsfrø	
107	Engsvingelfrø	
108	Rødsvingelfrø	
109	Rajsvingelfrø	
110	Svingelfrø, stivbladet	
111	Svingelfrø, strand-	
112	Engrapgræsfrø (marktype)	
113	Engrapsgræsfrø (plænetype)	
114	Rapgræsfrø, alm.	
115	Hvenefrø, alm. og krybende	
116	Rajgræs, hybrid	
117	Rajgræs, efterårsudl. hybrid	
118	Rajsvingelfrø, efterårsudlagt	
120	Kløverfrø	
121	Bælgplanter, frø	4

122	Kommenfrø	5
123	Valmuefrø	4
124	Spinatfrø	
125	Bederoefrø	5
126	Blanding af markfrø til udsæd	4

Kartofler		
149	Kartofler, lægge- (certificerede)	4
150	Kartofler, lægge- (egen opformering)	
151	Kartofler, stivelses-	
152	Kartofler, spise-	
153	Kartofler, andre	
154	Kartofler, spise- (proces, skrællet kogte	
155	Kartofler, pulver/granules	
156	Kartofler, friteret/chips/pommes frites	

Rodfrugter til fabrik		
160	Sukkerroer til fabrik	4
161	Cikorierødder	
162	Blanding, andre industriafrgr.	2

Helsæd, vår		
210	Vårbyg, helsæd	3
211	Vårhvede, helsæd	
212	Vårhavre, helsæd	
213	Blandkorn, vårsået, helsæd	
214	Korn og bælgssæd, helsæd, under 50% bælgssæd	
215	Ærtehelssæd	4
216	Silomajs	3
217	Korn og bælgssæd, helsæd (over 50 % bælgssæd)	4

Helsæd, vinter		
220	Vinterbyg, helsæd	1
221	Vinterhvede, helsæd	
222	Vinterrug, helsæd	
223	Vintertriticale, helsæd	
224	Blandkorn, efterårssået helsæd	

Korn, grønkorn, græsmarksplanter (omdrift)		
230	Blanding af vårkorn, grønkorn	3
234	Korn og bælgssæd, grønkorn, under 50% bælgssæd	
235	Blanding af vinterkorn, grønkorn	

701	Grønkorn af vårbyg	
702	Grønkorn af vårhvede	
703	Grønkorn af vårhavre	
704	Grønkorn af vårrug	
705	Grønkorn af vårtriticale	
706	Grønkorn af vinterbyg	
707	Grønkorn af vinterhvede	1
708	Grønkorn af vinterhavre	
709	Grønkorn af vinterrug	
710	Grønkorn af hybridrug	
711	Grønkorn af vintertriticale	
172	Lucernegræs, over 25% græs til slæt inkl. eget fo-der	5
236	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift) efterårsudlagt i vinterkorn til grønkorn	
237	Græs med kløver/lucerne, over 50 % bælglpl. (omdrift) efterårsudlagt i vinterkorn til grønkorn	
260	Græs med kløver/lucerne, under 50 % bælglpl. (omdrift)	
261	Kløvergræs, over 50% kløver (omdrift)	
262	Lucerne, lucernegræs, over 50% lucerne (omdrift)	
263	Græs uden kløvergræs (omdrift)	
264	Græs og kløvergræs uden norm, under 50 % kløver (omdrift)	
266	Græs under 50% kløver/lucerne, ekstremt lavt udbytte (omdrift)	
267	Græs under 50% kløver/lucerne, meget lavt udbytte (omdrift)	
268	Græs under 50% kløver/lucerne, lavt udbytte (omdrift)	
270	Græs til udegrise, omdrift	
284	Græs med vikke og andre bælglplanter, under 50 % bælglpl	
285	Græs og kløvergræs uden norm, over 50 % kløver (omdrift)	

Græs, kløver og lucerne i renbestand		
170	Græs til fabrik (omdrift)	5
171	Lucerne, slæt	
173	Kløver til slæt	
174	Kløvergræs til fabrik	
273	Lucerne til fabrik	
277	Kløver til fabrik	

Andre foderafgrøder		
280	Fodersukkerroer	4
281	Kålroer	
282	Fodermarvkål	
283	Fodergulerødder	

Grøntsager, friland		
400	Asieagurker	4
402	Bladselleri	
403	Blomkål	
404	Broccoli	
405	Courgette, squash	
406	Grønkål	
407	Gulerod	
408	Hvidkål	
409	Kinakål	
410	Knoldselleri	
411	Løg	
412	Pastinak	
413	Rødpersille	
415	Porre	
416	Rosenkål	
417	Rødbede	
418	Rødkål	
420	Salat (friland)	
421	Savoykål, spidskål	
422	Spinat	
423	Suktermajs	
424	Ærter, konsum	5
429	Jordskokker, konsum	
430	Bladpersille	
431	Purløg	
432	Krydderurter (undtagen persille og purløg)	
434	Grøntsager, andre (friland)	4
450	Grøntsager, blandinger	

Vejledning IPM-skema – Version 3

Baggrund og gennemgang for udfyldelse af IPM-skema.

Miljøstyrelsen
Tolderlundsvej 5
5000 Odense C

www.mst.dk